

KOPSTOOT EN STRUIKELBLOK

Daar had je de wereld weer, maar voorlopig zat die hem alleen nog dwars in de vorm van een verstopte neus en een grafsmaak in zijn mond. Langzaam kwam daar ook nog een hoofdpijn bij. Hij bleef liggen en liet geluiden doordringen. Geronk van auto's en getoeter, een begroeting, er werd gelachen. De wereld daarbuiten draaide weer eens gewoon door. Hij opende zijn ogen, sloot ze direct weer. Maar hij had niet kunnen voorkomen dat er een hoeveelheid licht tussen zijn oogleden door was geslopen en de hoofdpijn verhevigde. Waar lagen de pijnstillers ook weer? Vooruitlopend op zijn zoeken vond hij ze in een lade van een kast. Zijn lichaam was echter nog niet klaar voor de actie. Hij kon de lamheid trouwens ook te lijf gaan met nog een dosis alcohol. Bijtijds bedacht hij zich dat hij de nacht ervoor alles op had gezopen wat hij op zijn weg was tegengekomen en dat een strooptocht door zijn huis dus helemaal geen zin had. Alleen de spiritus had hij laten staan en ook vanmorgen had hij daar geen trek in. Hij draaide zich. De nieuwe houding kon hem al evenmin bekoren, weer draaide hij zich, weer, hij ging rechtop zitten, ging weer liggen, draaide, kromde en rechtte zich, deed zijn handen naar zijn voorhoofd, voor zijn ogen, door zijn haren, langs zijn zij en kromde zich andermaal. Wat hij ook probeerde, hij kon niet meer lekker liggen. Hij kon niet liggen. Hij zat op de rand van zijn bed, voelde zich belabberd en misselijk, viel weer achterover en ging terug zitten. Hij stond op, zwalkte naar de deur, hield zich staande en laveerde zich naar de bewuste kast met daarin de bewuste lade en daarin geprepareerde verlichting. Met water zou hij het doorspoelen. Ja water, heerlijk water, fris en helder. Door dat water alleen al zou hij zich beter voelen. Hij pakte een glas, liet het vollopen en spoelde weg, de pil, de smaak, even voelde hij zich goed. Maar het glas ging leeg, zijn mond was weer droog en de plens koude vloeistof verregende zijn maag. Hij ging zitten, dacht aan eten, koffie, soep, cola, melk, bier, nog meer water, thee, maar hij wist uit ervaring dat niets hem redden kon. Hij stond op en liep. Al bracht het geen verbetering, het gaf in ieder geval beweging. Hij liep naar de hal, doelloos. Daar zag hij post liggen op de mat. Een afschrift, reclame en nog iets. Hij bukte, plukte de envelop ertussenuit, opende hem. Bekeek het

kaartje en liep terug naar de kamer.

'We zijn diep geschokt', stond er. Konden ze niet eens wat anders verzinnen. Hij liet het kaartje vallen, ging zitten en pakte een sigaret. Aan stak hij hem niet. Hij moest bijna kotsen bij de gedachte aan rook in zijn mond. Geschokt, dat waren ze. Als ze hadden geschreven dat ze het kut voor hem vonden, of klote, life is really a bitch, hij had het net zo min kunnen waarderen. Misschien drukte 'geschokt' nog het beste uit wat ze bedoelden, maar het klonk zo versleten, zo vies.

Alles was wit geweest om hem heen. De eerste echte doorbreking van dat patroon werd gevormd door het haar dat zwart afstak. Haar gezicht was bleek geweest, haar ogen bruin, maar verscholen.

Stijf kneep hij de zijne dicht. Hij wilde er niet aan denken, hij wilde er niet aan denken. Hij deed ze weer open. Hij had niets anders om aan te denken.

Alles was wit geweest, alles. Hij had niet kunnen geloven dat haar haar de eerste doorbreking van dat patroon zou vormen, hij was niet in staat geweest te geloven. Hij moest wel toen hij het zag. Direct nadat haar gezicht weer was afgedekt wilde hij het weer ontkennen maar het beeld stond op zijn netvlies gedrukt. Hij kon er niet omheen.

Gedachteloos pakte hij een aansteker waarmee hij vuur bracht naar zijn sigaret. Hij inhaleerde kort en moest rennen om te voorkomen dat zijn maaginhoud over de kamervloer werd uitgespreid. In de wc kotste hij en kotste hij hartgrondig, uit het diepst van zijn ziel. Hij kotste, maar de sigaret bleef zichtbaar door de dunne smurrie heen. Bij elke straal veranderde hij van plaats en een paar asdeeltjes van het kleine gerookte stuk spoelden weg, totdat hij het verzet definitief brak door in een korte pauze tussen de golven alcoholisch maagsap door te trekken. Verder ging hij met overgeven. Hij gaf over en ondertussen liep het slijm in draden uit zijn mond en zweet in stralen langs zijn gezicht naar beneden. Staan kon hij niet. Hij zat geknield over de pot gebogen en hield zich vast aan de rand. Zijn lichaam schokte, schokte zich leeg, bleef schokken terwijl er niets meer uitkwam en liet hem uiteindelijk uitgeput achteroverzitten. Wat eruit was zat er in ieder geval niet meer in, dat was tenminste iets waar hij tevreden over kon zijn.

Toen hij eenmaal weer kracht genoeg had gevonden, sleepte hij zich terug naar zijn bed, viel achterover op de matras en bleef bewegingloos liggen, de ogen gesloten. Zo lang mogelijk probeerde hij aan niets te denken, probeerde hij alleen te voelen dat hij op bed lag, dat zijn maag overstuur was, zijn lichaam lamlendig, zijn hoofd op barsten. Wie weet lukte het hem wel een tijd. In geen geval was het lang genoeg.

Nooit heb ik haar voor de eerste keer zien staan. Opeens was ze er en zonder dat ik er erg in had was de vonk al overgesprongen. We dartelden om elkaar heen, elkaar plagend zonder nog aan te raken. Spanning werd ten volle geconsumeerd en genoten, tot een top gedreven met de onbezorgde zekerheid van de uiteindelijke ontlading. Nergens maakten we ons druk om. Niet om onszelf, niet om elkaar, niet om de toekomst, misschien een beetje om het verleden. We praatten nachten lang, we gingen uit en voordat we elkaar uiteindelijk zoenden, hadden we al samen het bed gedeeld, hadden we elkaar al vastgehouden, hadden alleen nog niet toe willen geven dat we waren voor elkaar en hadden afscheid genomen. Maar scheiding duurde niet lang. Weer lagen we in bed, een nacht, een dag, pratend, slapend, sluimerend en lachend, totdat in een kleine stilte onze lippen naar elkaar negen, raakten en verstrengelden. Een zachte, voorzichtige zoen was het, maar wel een die indruk maakte. We stonden onszelf toe de ander aan te raken, te strelen, lief te hebben, te aanbidden, te nemen en te ontvangen. Onszelf stonden we het toe, zonder een al te wilde start. Ons contact was delicaat. Daar mocht niet te onvoorzichtig mee om worden gesprongen. Vertrouwen mocht niet worden geschaad, onzekerheid niet de boventoon voeren. We streelden en kusten, tastten elkaar af, genoten van een lichaam tegen het onze, ogen die in ons priemden, van kleine dingen die een belofte afgaven die niet gebroken kon worden en elke keer werden we onstuimiger. We leerden elkaar kennen maar bleven elkaar de ruimte geven die we nodig hadden. We gingen in elkaar op en we konden loslaten, een combinatie waar ik naar had verlangd maar waarvan ik had geweten dat ik er bijna niet op hopen kon. Nu was het werkelijkheid. Ik verbaasde me erover als ik alleen was, dacht erover na, maakte me misschien een beetje zorgen, maar als ik haar dan weer zag kwam er een vrolijkheid over me heen die alle nachtelijke bezwaren, beslommeringen en bedenkingen wegwimpelde, op liet lossen in een stroom die ik geen geluk durfde noemen. Mijn handen op haar

wangen, de ogen met aandacht op me gericht, een mond die woorden tot me richtte die ik verstond en die ik beantwoorde met de mijne. Heerlijk vond ik de ironie waarmee we onszelf bekeken, een gezamenlijke zelfspot. In woorden namen we onszelf niet serieus, in bed daarentegen des te meer. We kregen geen genoeg van elkaar, genoeg van overtuigen dat de ander echt bestond en dat waar was wat we deelden.

Hij keek naar zijn handen, die waren leeg.

Weer hoorde hij de wereld om zich heen, weer had hij zijn ogen open, weer was er niets veranderd, hetzelfde plafond boven hem, hetzelfde bed onder, de kamer, de ramen, het weer was iets anders, maar hij vermoedde dat de bomen en huizen er nog stonden. Zijn lichaam voelde zich beter. Zijn hoofdpijn was weggetrokken, zijn maag speelde niet meer op, al bleef het gevaarlijk er iets in te stoppen. Hij stond op, nog een beetje wankel op zijn benen, ging terug naar de kamer en nam plaats aan de tafel. De sigaret die hij nu opstak, kon hij oproken, al smaakte hij niet. Geen enkele sigaret die hij de laatste tijd had gerookt had gesmaakt. Het drong niet tot hem door. Drong er eigenlijk nog wel iets tot hem door? Een witte plek op de vloer. Het was het kaartje. Hij wist al wat er te lezen stond. Hij liet het liggen. Hij rookte, hij rookte nog een sigaret, dronk een glas water en rookte er nog een. Ergens was hij zich ervan bewust dat hij nog boodschappen moest doen. Hij had niets te eten in huis en vooral niets te drinken. Hij had honger, hij rookte en keek naar het wit op de vloer.

Hij weet nog wel hoe het ongeveer gegaan is. Ook toen heeft hij wakker moeten worden, ook toen heeft hij op moeten staan. Een kater heeft hij niet gehad, niet van de drank. Hij staat voor zijn klerenkast en bedenkt of hij iets speciaals aan moet trekken. Hij neemt de moeite niet. Hij heeft zich aangekleed, niet gegeten, gerookt en koffie gedronken, uitgekeken over de straat, de mensen en auto's. In de tijd dat hij kijkt, wordt er niemand aangereden. Op een vooraf bedacht tijdstip is hij de deur uitgegaan, heeft hij zijn fiets gepakt en is hij gereden naar een huis, waar een stemming heerst die hij niet kan vatten. Een vrouw heeft tranen in haar ogen en omhelst hem. Haar man houdt de zijne in en schudt hem de hand, raakt zijn schouder aan. Een meisje huult vrijuit, hangt even om zijn nek. Hij laat het over zich komen. Er zijn nog meer mensen. Hij kent ze niet en ze laten hem koud.

Hij is apathisch, hij voelt niets, eigenlijk ziet hij ook niets. Hij laat zich meevoeren door de gebeurtenissen. Van wat later gebeurt kan hij zich wel dingen herinneren, maar het verhaal in die herinneringen ontbreekt. Hij is meegereden in een auto, hij heeft aan het graf gestaan, hij is in een kerk geweest, hij heeft haar in een kist zien liggen, overdekt met bloemen, hij heeft wierook geroken en gezien waar het vandaan kwam. Hij heeft meegelopen in een stoet, hij heeft een kist in de grond zien zakken, hij heeft haar achtergelaten. In een zaal heeft hij gezeten, terwijl hij eigenlijk een eindeloze rij handen had moeten schudden, hij heeft medelijden ontvangen en begrijpende woorden, hij heeft geantwoord en bedankt, mensen op hun gemak gesteld, gepraat, gepraat, iedereen wilde met hem praten, hij heeft gepraat en gepraat, tot eindelijk iedereen opsodemieterde en hij meegenomen werd door zijn moeder, zijn moeder, bij zijn moeder werd hij wakker. Even werd hij wakker.

'Nu begrijp ik wat je hebt meegemaakt.'

'Ik zou willen dat je het nooit geleerd had.'

'Ik begrijp het.'

Verder weet hij niets meer. Hij gelooft dat het nog gevoelig geworden is, emotioneel, twee mensen die van elkaar houden en die weten waar ze het over hebben, die elkaar begrijpen, die pijn hebben, pijn van zichzelf en voor de ander, maar hij weet het niet meer, niet meer zeker. Hij wordt weer wakker de volgende morgen. Gefluit van vogels is wat hij hoort en geruis van wind door bomen, een eenzame auto. Hij hoort.

Hij voelt, hij voelt zijn maag. Al gaan de sigaretten over zijn longen, zijn maag kan er geen meer aan. Hij zal er aan moeten geloven, hij zal zich aan moeten kleden en naar de winkel gaan. Hij kijkt op een klok. Hoe laat is het? Hij staat op, begeeft zich naar zijn slaapkamer. Daar vindt hij kleren op de grond. Die trekt hij aan. Schoenen. Ergens vindt hij een rugzak. Uit een routinegebaar blijkt dat zijn sleutels in zijn zak zitten, uit een ander dat hij zijn portemonnee bij zich heeft. Hij staat op straat, kijkt naar de grond. Er lopen mensen langs hem heen, er rijden auto's, het is een drukte en hij staat er middenin. Dan zet hij zich in beweging, houdt de grond in het oog. Zijn voetstappen kennen de weg. Hij ziet tegels, een plastic zak, een snoeppapiertje, nog een, een paar

peuken, kauwgom, een muntstukje, voeten in allerlei maten in allerlei soorten schoenen, zijn eigen, hij hoort roepen en praten en lachen, hij voelt warmte in zijn nek, hij steekt een straat over, ontwijkt twee auto's, komt in een winkel. Daar is het koel. Hij neemt een mandje en loopt tussen de rijen opgetast voedsel, hij loopt langzaam, het mandje blijft leeg. Hij loopt op en neer. Doelloos en zonder nadenken pakt hij iets, staat er mee in zijn hand, staat er mee in zijn hand, hij ziet het, het heeft een peervorm, een donkergroene kleur met zwart er doorheen, licht gebobbeld. Het woord bij de vrucht komt door: avocado. Avocado. Avocado. Hij kijkt en voelt vocht langs zijn wangen stromen naar zijn kin, waar het een duik neemt in zijn kraag. Verbaasd veegt hij het af, er komt meer. Ook dat veegt hij weg. Hij legde de vrucht terug, liep naar de diepvriesmaaltijden en vervolgens naar de drank. Snel stond hij weer buiten.

De pizza schoof hij in de oven, opende een bierfles en liet frisheid door zijn keel glijden. Sigaret, roken. Gedachteloze rook, gedachteloos vocht, wachten op eten. Staan, zitten, staren.

Ging de dood van mijn vader niet volkomen langs me heen? Heb ik me op school niet pas in het speelkwartier herinnerd wat mijn moeder me die ochtend had verteld en vertelde ik het niet door aan een vriendje terwijl we hard liepen om uit handen van de tikker te blijven? 'Mijn vader is dood hè', alsof het een nieuwtje was, niet echt belangrijk maar toch leuk om er als eerste mee op school te komen. De reactie kan ik me niet herinneren. Het drong pas tot me door dat er iets ernstigs aan de hand was toen ik mijn moeder zag huilen op de begrafenis. Ze hilde niet zomaar. Ze was ontroostbaar. Ze had verdriet dat alle verdriet in de schaduw stelde, dat ik niet kon vatten, dat ik alleen maar kon bekijken en waar ik niets aan kon doen. Wat moest ik ook met de dood. Het leven begreep ik nog niet eens en nu werd het nog te begrijpen gebied uitgebreid met het oneindige niets. Waar zou ik met begrijpen hebben moeten beginnen? Lang heb ik niets meer begrepen. Ik keek en verbaasde me. Mijn eigen wereld was mijn toevluchtsoord. Die was tenminste overzichtelijk, die kon ik beheersen met verhalen die goed afliepen. Anderen, mijn broers en mijn vriendjes op school, liet ik niet binnen in die wereld. Ze zouden er alleen maar een rotzooi van hebben gemaakt. Mijn moeder was ik kwijt. Pas veel later keerde ze terug onder de levenden, maar toen was ik al wie ik ben. Nu begrijp ik haar. Nu begrijp ik wat ze voelde; inderdaad, ik had het niet aangekund.

Hij haalde het eten uit de oven, legde het op een bord, nam mes en vork mee naar de kamer en begon te eten. Happen spoelde hij weg met bier, de smaak daarvan kauwende hij weg met pizza.

We lopen naast elkaar voort, we kijken. We zien twee mensen, ze komen ons tegemoet, ze praten en wij luisteren af. 'Overal heb je zieke geesten.' Wij kijken om ons heen.

'Overal,' bomen, gras, bladeren.

'Ja, overal,' lucht, vogel, water.

'Echt overal,' huizen, straten, auto's.

'Overal,' fietsers, wandelaars.

'Potverdrie!'

De pizza was verdwenen. Als een blok lag hij op de maag. Zuur kwam naar boven maar dat dwong hij terug met een slok. Tijd voor koffie. Hij keek op de klok. Het was halfzeven. De avond begon; nog een lange tijd te gaan naar de vergetelheid. Hij kwam in beweging, deed kleine geruststellende dingen, ruimde wat op, ging naar de wc, veegde spetters kots weg met een papiertje, zette zijn bord in de keuken, waste niet af en net toen hij niets meer om handen dreigde te hebben, begon het apparaat te pruttelen ten teken dat hij een mok moest gaan zoeken. Hij vond er een op de plaats waar ze behoorden te staan. Hij schonk zichzelf in en dronk.

Zij dronk geen koffie.

Zijn moeder dronk alleen maar koffie.

Hij stak er een sigaret bij op. Dat deden ze geen van tweeën. Hij was ze allebei te slim af. Achterover leunend liet hij de rook van zijn tong rollen, dronk zijn koffie terwijl hij door het raam naar een boom keek die zich daar voordeed. Stukken beter voelde hij zich. Stukken beter en onder in zijn kopje dreven harde stukjes koffieboon die hij niet in zijn mond wilde krijgen.

Voor hij zich een tweede keer inschonk, spoelde hij zijn mok om. Daarna ging hij weer zitten. Hij dronk en zat en zijn aandacht werd getrokken door zijn hand. Hij voelde zijn hand. De duim ervan bewoog, bewoog uit zichzelf, zonder dat hij er de hand in had. Kleine bewegingen waren het, die elkaar met een zekere regelmaat opvolgden. Hij keek er bevreemd naar. Midden op de heuvel die zijn duim inleidde, trok een spier samen. Terwijl hij keek, bleef het gebeuren. Zijn

hand, ontspannen, ontladend. Hij greep niet in, probeerde niet tussenbeide te komen. Keek. Hij keek om zich heen, zijn huis was wat hij zag. Alles was hier al gedaan, alles, behalve misschien de afwas. Daar moest hij zich dan maar aan zetten. Hij doofde zijn sigaret door hem tussen de andere peuken in de as te steken zonder hem uit te drukken, ging naar de keuken en liet daar de wasbak vollopen met water. Hij spoot er afwasmiddel in en bekeek wat hij schoon moest maken. Daar zou hij wel even zoet mee zijn. Hij begon met de glazen. Vier waste hij er af om ze daarna af te drogen en er vervolgens weer vier schoon te maken. Na de glazen deed hij de borden en de mokken in het water. Ook hier wisselde hij wassen en drogen af volgens een systeem dat hem het nadenken belette. Wassen, drogen, wassen, drogen, wassen, drogen. Terwijl hij de laatste borden van vocht ontdeed liet hij de eerste pannen alvast weken. Zo ook het bestek.

Gerinkel, de telefoon. Even bleef hij staan en liep vervolgens naar het toestel dat met regelmatige tussenpozen geluid bleef produceren. Hij haalde diep adem en nam op.

'Hallo.'

'Hallo, met mij.'

'Hoi.' Het was zijn moeder.

'Hoe gaat het?'

'Ach, wel goed.'

'Wel goed?'

'Nou ja, wel redelijk, ik ben aan het afwassen.'

'Je hebt al gegeten?'

'Ik heb al gegeten.'

Even was het stil aan beide zijden van de lijn. Nog even. Hij deed geen poging een gesprek te beginnen. Zij had opgebeld. Zij moest het maken.

'Het is in ieder geval mooi weer.'

'Ja?... Ja, het is mooi weer.'

'Ik zit de hele dag buiten, wat doe jij?'

'Niet zo veel. Ik loop maar wat rond. Er is niet veel te doen.'

'Nee.'

Stilte.

'Je moet wel iets gaan doen. Niks is zo erg als stilzitten.'

'Ik weet het, ik ben aan het afwassen.'

'Je weet wel wat ik bedoel.'

'Ja, ik weet het, maar het valt niet mee. Ik heb ook nog wat tijd nodig.'

'Je zult altijd tijd nodig hebben, maar als je al je tijd laat lopen, hou je geen tijd meer over.'

'Ik weet het. Ik moet nog nadenken.'

'Gaaf het echt wel goed met je? Zorg je ervoor dat je mensen blijft zien, of zit je daar maar steeds alleen?'

'Ik ben alleen.'

'Zal ik langskomen morgen?'

'Nee, doe maar niet, ik heb het nodig even.'

'Weet je het zeker?'

'Ja.'

''

''

'Goed, maar jongen, zorg in godsnaam dat je iets om handen krijgt. Ik weet hoe het is. Je kunt er zo makkelijk in blijven en jij hebt het nog moeilijker dan ik. Ik had jullie nog waarvoor ik op stap moest. Jij hebt niemand. Ga iets doen. Je fotografeerde, je tekende. Dat kun je nog steeds. Ga iets doen!'

'Ik zal kijken.'

'Dat doe je echt hè!'

'Ja.'

''

''

''

''

'Nou, als je wilt praten bel je me hè, of je komt langs. Je weet dat ik er voor je ben.'

'Ja, ik weet het, dank je, ik ben er blij mee, echt.'

''

''

'Nou, dan hang ik weer op. Sterkte.'

'Ja, jij ook.'

'Ik hou van je.'

'Ja.'

'Dag.'

'Dag.'

Hij legde de hoorn neer en bleef zitten in de bank. Mijn moeder, ze probeert te helpen. Ze probeert te helpen maar alles is al gezegd, al onze overeenkomsten besproken. Ze probeert me het gevoel te geven dat ik niet eenzaam ben. De telefoon staat te branden in haar huis. Het liefst zou ze een directe lijn met me hebben, een vierentwintiguursverbinding. Nu voelt ze zich ellendig omdat ze precies weet dat ik me ellendig voel en omdat ze niet meer met me praat en vandaag niet meer met me zal praten. En ik voel me ellendig, nog ellendiger omdat zij zich ellendig voelt. Waarom kan ze me niet met rust laten. Laat me met rust. Je kunt me niet meer helpen. Je kunt me alleen verder de put in stampen. Je hebt al genoeg geholpen. Je helpt me zonder dat je met me praat door te weten wat ik voel, door meegemaakt te hebben wat ik meemaak, door te bestaan, maar ik kan niet meer met je praten, ik kan niet zo goed praten, we hebben alles al gezegd, ik weet het al. Nu heb ik eenzaamheid nodig. Laat me gewoon met rust.

Hij keek weer om zich heen. De kamer. Een tafel met twee stoelen, twee boekenkasten, wat plaatjes aan witte muren. Iets doen, hij moest iets doen.

Ik kan tekenen, ik kan fotograferen. Ik kan castagnetten nadoen met mijn handen, ik kan zo boos kijken dat iedereen er bang van wordt, maar ook zo dat iedereen mij vertrouwt en zich op zijn gemak voelt. Ik kan luisteren en nog begrijpen ook, ik kan dansen op elke maat en alle maten door

elkaar, ik kan doorgaan tot ik erbij neerval, ik kan zwemmen, fietsen, praten, lachen, lopen, op mijn hoofd krabben, maar ook aan mijn tenen, koppetje duiken, ik kan schrijven, meten, een beetje rekenen, timmeren, eten, lezen, ik kan nachten doorfeesten zonder dat ik daarna dagen niet te genieten ben, ik kan aardig zijn tegen mensen die ik niet aardig vind, ik kan op mijn hoofd staan en eerlijk zijn, ik kan erkennen dat ik ongelijk heb als ik denk dat ik ongelijk heb, ik kan binnen drie meter alles raken met twee aan elkaar geknoopte postelastiekjes, ik kan sterke koffie zetten, maar ook slappe al naar gelang wat er van mij wordt verlangd, ik kan mensen naar de mond praten en ze tegen de haren in strijken, ik kan met mijn hoofd schudden en knikken, soms kan ik slapen en vaak waken, ik kan doen alsof ik slaap, zo dat iedereen denkt dat ik in dromenland ben, ik kan kijken, horen, springen, autorijden, geven, slaan, stompen, geeuwen, met mijn vingers knippen, stofzuigen als ik een stofzuiger bij de hand heb, briesen, snuiven, drinken, wat kan ik al niet? Ik zou zelfs kunnen neuken.

Er was een tijd waarin zij geen behoefte voelde met me te vrijen. Als ik haar tegen me aandrukte, drukte ze zich tegen mij, maar haar lichaam vertoonde geen enkele reactie. Ik kon daar mee leven, al vond ik het jammer en vreemd. Hoogstens werd ze er nog aantrekkelijker door. Zij begon zich echter langzaam schuldig te voelen. Ze wist wel dat ze het recht had om geen seks te hebben, maar ook nog hoe leuk het kon zijn, zo samen in bed. Ze probeerde het een paar keer, maar dan merkte ik dat ze eigenlijk niet wilde. Ik ben best gevoelig en als ik met haar vree, stonden al mijn voelsprietten uit. Hoe opgewonden ik ook ben, ik krijg een slappe van een droge kut.

Ze was onzeker. Ze had demonen te bestrijden die overgebleven waren uit een ander tijdperk, en van mij mocht ze rustig aan doen, ze hoefde zich niet te haasten. Dat is nu eenmaal de manier waarop ik de zaken aanpak. De ander moet willen, samen moeten we willen en als de ander geen zin heeft, dan heeft het geen zin. Dat weet ik. Ik erken het, en dat wist ik wonderlijk genoeg op haar over te brengen, waarmee het uiteindelijk bespreekbaar werd. We konden erover praten en daarmee was het eigenlijk al zo goed als opgelost. In plaats van het te doen konden we bij tijd en wijle praten over seks. Voorheen was het iets vanzelfsprekends geweest, iets wat gewoon gebeurde en wat vaak gebeurde zonder dat we er doelgericht op aan stuurden. Die onbevangenheid leefde

even voort in de gesprekken van die tijd, waarin we praatten over dingen die we normaal gesproken deden, hoe we ze deden en hoe fijn en minder fijn ze waren. Eigenlijk beleefden we orale orgieën en leerden een dimensie kennen die voorheen voor ons verborgen was gebleven. Misschien leerden we elkaar zelfs begrijpen

De manier waarop het probleempje helemaal oploste is de moeite van het vertellen waard. Tijdens een van onze gesprekken vroeg ze me of ze me af mocht trekken, gewoon om te kijken hoe het was. Ik stemde toe. Ze ging op haar knieën tussen mijn benen zitten, knoopte mijn broek los en begon mijn slappe lid te masseren. Die richtte zijn kopje wel op maar was niet laaiend enthousiast over de aandacht die hij zo onverwacht kreeg. Ze deed beter haar best, verder richtte hij zich op, ze nam hem in haar mond, dat had al veel meer effect maar nog altijd niet van het gewenste niveau. Vervolgens begon ze zich in te leven in mijn seks. Daarop ging mijn pik staan als een paal. Ze ging door en door. Ze maakte me gek met haar spel van aanzetten en strelen, van op- en afbouwen. Maar niet alleen mij maakte ze gek, ook haarzelf geil als boter. Toen ik uiteindelijk haar broekje uittrok was het doorweekt. De hele nacht was er een van vrijen, neuken, tegen elkaar in slaap vallen en opnieuw beginnen. Ze had het spel weer ontdekt. We speelden het en zijn er niet meer mee opgehouden.

De tv, hoe laat was het, acht uur, journaal. Hij stond op, drukte op de knop van het toestel, pakte de afstandsbediening, ging weer terug naar zijn plaats en liet de zaken van belang op zich af komen, en vervolgens alle stompzinnigheid van de avond over zich heen. Hij zag de koningin een ander staatshoofd begroeten en een erewacht inspecteren. Hij zag water tussen huizen stromen en hoe een auto werd meegesleurd in de stroom. Hij zag een feest, een brand, een waar gebeurd verhaal. Daarna zag hij een man die niet bang was voor gewetenloze drugshandelaren. Zijn familie was door de schurken vermoord en hij nam bloedig wraak, geholpen door een mooie vrouw in wiens armen hij het eind beleefde. Hij zag een aantal echtparen ploeteren voor een grote som geld, elkaar bevechten, totdat er een over was, de vreugde van het winnende koppel en de tranen toen het begeerde in een zinderende finale toch nog aan hun neus voorbij ging, hij hoorde troostende woorden en werd uitgenodigd een volgende keer weer te kijken. Hij zag een kringgesprek, waarin

mensen met elkaar en een presentatrice in discussie gingen over het recht en onrecht, het wel of niet betalen van alimentatie. Hij hoorde mensen aan die het nodig hadden en niet kregen, mensen die geen geld konden missen maar toch moesten betalen aan een ex-partner die opperbest in de slappe was zat en daarmee een goede advocaat in de arm kon nemen. Hij hoorde over ellende bij scheidingen, met kinderen, over het gesappel en het bedrog. Ten slotte zag hij drie vrouwen in een woonkamer dingen doen en zinnen spreken die hij niet begreep, maar het geschater op de achtergrond irriteerde hem, die televisie irriteerde hem, wat moet dat allemaal in mijn huiskamer! Hij drukte op de rode knop van de afstandsbediening en was weer alleen. Alleen met zijn kamer met zijn bank, zijn boeken, zijn tafel, zijn witte muren, de ruimte die hij gecreëerd heeft tot wat zij is, zorgvuldig en met oog voor detail. Hij maakt vuur en blaast rook die ruimte in, rook die kringelige vormen maakt in de lucht, blijft staan onder de lamp en langzaam vervaagt en opgaat in de verschaalde mist die er al hangt. Hij drinkt zijn bier en zet het lege flesje bij de andere flesjes naast de bank. Naar de koelkast loopt hij. Geen bier meer te bekennen. Geen nood, in de tas op tafel zit een prachtige, onaangetaste fles met sterke drank, het meest probate middel tegen de eindeloze gesprekken die hij met haar voert, en die vooral 's avonds en 's nachts op de loer liggen. In de lichte roes waarin hij nu verkeert is hij zelfs een gewillig slachtoffer, die, ondanks zichzelf, gemakkelijk opgaat in de zelfbedachte conversatie en die instort als hij ineens opmerkt dat ze er niet werkelijk is. Hij weet het. Hij kent het. Deze alcohol verdiept de roes, schaaft er de kantjes vanaf tot er niets meer van over is. Deze alcohol maakt het een stuk draaglijker. Hij breekt de fles aan, zet hem aan zijn mond en laat brandend, zuiverend, helend vocht door zijn slokdarm spoelen. Even gaat hij terug naar de kamer, maar wat heeft hij er te zoeken. Het vertier is er afgelopen. Hij trekt een jas aan, vergewist zich ervan dat hij een vers pakje sigaretten, een aansteker, sleutels bij zich heeft en met de fles in zijn hand stapt hij op straat.

*

Toegegeven, toen ik zag wat ik zag was ik ziek, ik had de hele dag niets gegeten of niets

binnen kunnen houden, het was donker, vroeg in de morgen of laat in de nacht die ik volledig had doorleefd en mijn ogen waren door de overvloedig erin gestrooide slaap nauwelijks open te krijgen. Toch wist ik dat wat ik zag werkelijkheid was.

Ik had opgekeken vanwege een geluid in de kamer. Er was iets gevallen, zomaar, zonder aanleiding. Het had een lichte plof veroorzaakt die in de stilte van de nacht een explosie had geleken. Eerst wilde ik niet kijken, maar ik verveelde me en ik was toch aan een andere houding toe dus richtte ik me op, opende mijn ogen op een kier. Nog voordat die zich in hadden gesteld, had ik al iets waargenomen. Hoe en met welk zintuig dit gebeurde wist ik niet. De verschijning kwam niet tot mij als licht, niet als geluid en toch wist ik waar het zich bevond. Ik nam de vorm waar, die steeds licht veranderde, en hoe de verschijning zich door de kamer verplaatste, steeds een afstand bewarend tussen hem en mij in het bed. 'Dit is dus een spook', bedacht ik me, en legde mijn hoofd weer te rusten. 'Een dolende ziel, een klopgeest die zijn aanwezigheid heeft verraden of duidelijk gemaakt.' De dreun was waarschijnlijk afkomstig van een voorwerp dat toch al instabiel had gelegen, dat alleen uren nodig had gehad om het wankel evenwicht te verliezen. Misschien was het toeval geweest, misschien had de verschijning iets met de klap te maken. Kon ik anders doen dan gissen? Het bed uitspringen en op onderzoek uitgaan leek me zinloos en overbodig. Wat viel er te onderzoeken? Hoewel ik niet meer keek, voelde ik nog altijd de aanwezigheid van de geest. Het was geen bedreigende, eerder had het iets geruststellends. Er was iets of iemand die over me waakte. In deze veronderstelling, of eerder overtuiging, viel ik in slaap en de volgende ochtend was er nergens een spoor te vinden, alleen in mijn herinnering. Daar stond het als een huis, als een paal boven water, vast dat geweest was wat ik had waargenomen.

Ik voelde me overigens stukken beter dan de vorige dag. Mijn krachten kwamen terug en al waren ze nog niet op volle sterkte, ik voelde dat ze groter zouden worden dan voorheen. Ik voelde dat ik gelouterd was, dat ik de wereld aan zou kunnen. Deze morgen was een nieuw begin.

Een nieuwe start oké, maar eerst moest de innerlijke mens bevredigd worden. Het spijsverteringskanaal moest weer in gang worden gebracht, de zuren moesten bezig gehouden, de enzymen aan het werk gezet. Het eerste wat ik deed was brood kopen en verorberen, want hoewel ik

geen honger had, wist ik dat ik het behoorde te hebben. Het eerste doel was bereikt, maar met het wegspoelen van de laatste hap deed zich het probleem van de richting voor. Waarop moest ik concreet mijn hoop vestigen? Bijtijds realiseerde ik me echter, voordat paniek en onzekerheid toesloegen, dat dit een fictief probleem was. Wat zou ik me zorgen maken? Er werd op me gelet en als vanzelf zou ik de juiste beslissingen nemen, zou het juiste op mijn pad komen. Ik nestelde me tevreden en verlost in mijn stoel en sloot de ogen. Even keek ik naar het donker achter mijn oogleden waar alleen van me af bewegende gele vlekken in waren te zien. Vlekken, die zich samenvoegden, stukje voor stukje de puzzel completeerden totdat een man zich voordeed die wakker werd. Ik wist wanneer en waar het was geweest. Ik schrok, schudde mijn hoofd, ging rechtovereind zitten, opende mijn ogen. Nee, niet dit. Dit moment wilde ik vergeten, wilde ik wegvagen uit mijn herinnering. Het was een van de spookbeelden in mijn geest die ik het liefst neer zou maaien met een automatisch geweer. Ik wist echter dat ik zou kunnen schieten wat ik wilde, het beeld zou er slechts om lachen en weer had ik er een beschamende herinnering bij. Alleen neuriën kon ik, om het zacht overstemmend het zwijgen op te leggen. Ondertussen keek ik rond in de hoop dat ik me ergens aan vast zou kunnen klampen. Niets was er, ik werd weer rustig, hield op met het produceren van verdovend geluid en ik sloot opnieuw de ogen, ging terug achterover zitten. Ik gaf me over. Ik gaf me over aan die schim die mij vanuit de krochten van mijn bestaan nog altijd bedreigde, waarvan ik me altijd zoveel mogelijk had afgeschermd, waaraan ik niet meer had gedacht. Ik gaf me over en dook terug. Ik dook in mijn herinnering waar alle beelden van mijn leven nog onaangetast lagen opgeslagen. Rijen kasten met filmmateriaal, meestal nog met de oorspronkelijke geluidsband erbij. Ik liep langs de stellages, gleed met de toppen van mijn vingers langs de dozen. Het was schemerig, het rook er muf naar aarde en stof dat te lang gelegen had en dat er nu aan werd herinnerd dat het zweven kon. Ik maakte een ronde door mijn domein, hoewel ik wist waar ik wezen moest. Recht kon ik er naar toe lopen. Met een omweg kwam ik toch aan bij de plaats waar ik zijn wilde. Ik nam de doos, blies het stof eraf. Wat had ik erbij gevoeld? Gevoel wordt zo makkelijk vergeten of veranderd door latere gebeurtenissen en omgevormd, waarna het keurig binnen een groter verhaal past. Het wordt begrijpelijk gemaakt en in zinnen ondergebracht,

later, als het gevoel zelf verdwenen is en dus weerloos tegen de genadeloze aanvallen op haar integriteit.

Ik zou het weer voelen. Ik ging terug naar mijn stoel, zonder angst nu, terug naar de gele vlekken die samenspannen tot een beeld. Er ligt een man in bed. Hij wordt wakker. Ik roep nog tegen hem: 'Blijf liggen!' Maar hij hoort het niet. Ik ben het zelf.

*

Slok op slok loopt hij in het wilde weg, hopen op een plek waar het rustig is, waar hij zijn fles kan drinken en zijn sigaretten roken totdat hij niet meer in staat zal zijn om ook maar de lichtste bedenking te hebben.

Een natte omhelzing was het geweest. Nat van vocht uit ogen en neus, een onaangename omhelzing. Hij had zich niet op zijn gemak gevoeld bij de aanraking. Er was iets tegen hem gestotterd en hij wist dat hij iets terug had moeten zeggen, maar woorden had hij niet kunnen vinden. Zelfs emotie op zijn gezicht was te veel gevraagd. Toen ze hem los had gelaten, had hij haar aangekeken. Lang had ze zijn blik niet kunnen verdragen. Nieuw gesnotter en gesnik. Waarom had hij het mee moeten maken, wat had hij met die mensen van doen, wat wilden ze van hem. De vader weinig. Een hand was voor hem genoeg geweest. Maar het zusje had troost gezocht en de gelijkenis, de gelijkenis was zo treffend en had hem op zo'n pijnlijke manier laten voelen dat hij er als verlamd bij had gestaan. Hij had haar niet vast kunnen pakken, had haar niet even een troostende hand in de nek kunnen leggen terwijl hij had geweten hoeveel behoefte ze er aan had. Hij wist het, maar kon niet. Haar stem, haar lichaam, haar gezicht, haar ogen, haar haar. Hetzelfde was ze. En dat ze hetzelfde was geweest had hij kunnen verdragen, maar niet dat ze anders was. Ze was anders. Ze herinnerde hem er sterk aan dat hij er niet eens bij was geweest om de laatste blik, de laatste woorden op te vangen en dat hij haar pas te zien had gekregen in een schoongeschrobde ruimte waar zelfs zij zelf hem niet aan haar herinnerde. Ze herinnerde hem eraan dat hun geluk niet eens de tijd had gekregen om te verbrokkelen tot realiteit. Ze hadden niet eens de kans gehad om zich aan elkaar te gaan ergeren.

Tot in de eeuwigheid zou perfect zijn wat hij miste.

Hij had zich in moeten houden, had zich weg moeten laten zakken, heeft zich weg laten zakken, heeft niet meer nagedacht. De beelden laat hij nogmaals aan zich voorbijgaan. Beelden zonder commentaar. Mensen, koffie, auto's, ruimte, preek, wierrook, toespraak, gezang, kist, stoet, gedrang, bloemen, tranen, aarde, auto's, koffie, mensen, koffie, mensen, praten, broodjes, praten, mensen, uitputting. Hij laat het aan zich voorbij gaan terwijl hij voortstapt en neemt een slok, spoelt het weg. Hij loopt een straat uit, komt in een volgende, slaat een hoek om, nog een, stapt langs bomen, heggen, perken, rijen huizen, over tegels, stoepranden, grasvelden, door een park met lege speeltuin. Daar op die schommels zaten ze ooit, een tijd geleden, wat ze zeiden weet hij niet meer, maar het was een zwoele nacht, met sterren en een maan, licht geroezemoes in de bomen, stilte en samenzijn. Ze praatten, schommelden, probeerden de glijbaan en het klimrek, sloegen armen om elkaar heen, stoeiden in de zandbak, lagen in het gras en hij loopt er langs. Overal zijn ze aanwezig, die twee mensen die om elkaar heen dansten, die elkaar aantrokken en afstootten, die in de achteloosheid waarmee ze met elkaar omsprongen de spanning levend hielden, die geen greep op elkaar probeerden te krijgen om de ander te begrijpen. Begrijpen hoefden ze niet. Ze waren er toch? De ander was er toch? Waarom dan moeilijk doen. Hij loopt er langs en drinkt. De uiterste hoeken van zijn blikveld zijn al uitgeschakeld en vervaagd. Hij loopt verder, komt op plaatsen waar hij nooit eerder is geweest. Hier is het drukker, niet veel, maar er zijn mensen. Hij kijkt niet naar hen, bemoeit zich met niemand en niemand besteedt aandacht aan hem. Hij loopt en drinkt, moet zich beter concentreren om rechthoekig te lopen. Concentreert zich, bijt zich vast in deze taak, lopen doet hij, lopen.

Hij komt op een plaats waar niemand komt, een dood punt in de stad buiten de stad met uitzicht op water, bomen, lichten, mensen soms, een plaats die op geen enkele route ligt, behalve misschien op die van mensen met honden, maar voor hen is het al te laat. Hij gaat zitten, zet de fles naast zich, kijkt naar de begroeiing van gras, riet en waterlelies, neemt een sigaret.

Zijn moeder, hij ziet haar zitten in de bewegingloze wereld die ze om zich heen heeft gecreëerd. Een wereld die ze kan beheersen en besturen, zonder dat ze zich hoeft te bekommeren

om het leven buiten. Alleen het weer heeft invloed. Regen doet haar planten groeien, maar houdt haar binnen. Zon geeft haar tuin het aanzien van een paradijs. Als de zon schijnt kan ze er uren in de weer zijn. Water geven, snoeien, wieden. Overal haalt ze wilde planten vandaan en die laat ze groeien en bloeien in haar domein. De planten doen het graag voor haar. Het plezier dat ze erin scheppen zo mooi mogelijke kleuren voort te brengen, straalt elk jaar weer van hen af. Geholpen worden ze door de vele bijen en hommels, de libellen en vlinders die de tuin aandoen en alles wordt van een vrolijk deuntje voorzien door de verschillende soorten vogels. Een paradijs is het zeker en mijn moeder zit er middenin. Ze zit er en ze kijkt naar wat ze heeft geschapen. Het gaat haar niet aan wat er buiten de poort gebeurt. Ze houdt zich er verre van. Ze zit daar en leest haar boeken en filosofeert haar stoïcijnse filosofie die zegt dat gevoelens voortkomen uit gedachten, dat je je gevoelens onder controle kunt houden door te denken. Daarmee lukt het haar aardig het grote gevoel buiten de deur te houden, en soms ben ik jaloers op haar. Het lijkt me heerlijk rustig zonder pijn, maar hoe zou ik het ooit kunnen geloven? Hoe zou ik mijn emoties niet alleen weg kunnen stoppen maar ook wegedeneren? Je kunt niet wegedeneren dat er pijn wordt geleden of dat er gelachen wordt, dat er wordt getierd en geschreeuwd, gehaat en begeerd, gehuild, geneukt en gebeden. Ik kan niet ontkennen dat er wordt vernietigd, maar ook gecreëerd, dat er wordt bemind, gezopen, geslagen, dat er wordt verafschuwd, omhelsd, gevochten en vermoord. Je kunt er niet omheen dat mensen in onwetendheid en onzekerheid worden gedompeld, dat ze worden uitgelachen en gevierd. Men kan klappen uitdelen en in woede uitbarsten. Er bestaat irritatie, verachting, hoogmoed, rusteloosheid, magie, vrees, vertrouwen, hoop en moed en vreugde en nijd en kracht en onmacht en mijn verdriet. Dat wordt niet verholpen door een filosofie, al is die nog zo oud en respectabel. Ik zou het willen, ik moet mezelf toch beschermen. Zij is in rustig vaarwater gekomen. In haar hebben de twee krachten, tot het uiterste gedreven, elkaar weer gevonden, zijn in evenwicht. Ze heeft die rust moeten vinden en dat heeft haar meer moeite gekost dan ze toe kan geven. Tien jaar heeft het geduurd voordat haar leven weer op gang kwam. Tien jaar is alles hetzelfde gebleven, de inrichting van het huis, haar uiterlijk, onze manieren. Tien jaar heeft ze nodig gehad. Die tien jaar duurden van mijn achtste tot mijn achttiende. Belangrijke jaren in een mensenleven. Het is

zeker geen wonder dat ik slecht om weet te gaan met de veranderingen in de wereld, dat ik de confrontatie zoveel mogelijk uit de weg ga. Eindelijk had ik het aangedurfd de wereld toe te laten. Zou ik hem nu weer buiten moeten sluiten?

Weer zag hij zijn moeder zitten in het paradijs. Een flinke slok nam hij en een sigaret. Er waren rimpels in het water voor hem en de lichten schitterden. Rood, oranje, wit. De maan stond achter hem en dus niet in het water. Op een afstand reden auto's over een brug. Er liep een voetganger, twee. Een van hen stak een sigaret op. Hij zag het.

'Hoi.'

Hij keek opzij en zag een meisje staan dat hem voorzichtig en vanaf een veilige afstand aankeek.

'Ben jij een engerd?'

Dit begreep hij niet zo snel. 'Een engerd?'

'Ga je me verkrachten als ik naast je ga zitten?'

'Verkrachten.' Hij moest het woord even tot zich laten doordringen. 'Nee, ik ga je niet verkrachten. Ook niet beroven of in elkaar slaan.'

Dit scheen voldoende te zijn. 'Mag ik dan bij je komen zitten?'

'Ga je gang.'

Ze nam naast hem plaats, in kleermakerszit. 'Het is zo eenzaam buiten. Het is ook dinsdag, dan is er niets te beleven. Al mijn vrienden liggen in bed. Die denken aan school.'

Het was dus dinsdag.

'Je bent toch niet beledigd hoop ik, dat ik eerst vroeg of je me ging verkrachten. Je ziet er niet uit als een verkrachter. Maar de laatste tijd ben ik toch een beetje voorzichtig. Laatst probeerde een kerel wel iets met me. Gelukkig ben ik heel snel en was hij dronken. Jij bent ook wel dronken niet?'

'Ik heb redelijk wat op.'

'Je kijkt wel zo. Mag ik een slokje?'

'Ja hoor.'

Ze nam een te grote en moest hoesten. 'Geen wonder dat je dronken bent. Dit is heftig spul.'

'Het is wodka, je moet het ook met kleinere slokken drinken.' Hij nam er een.

'Jij neemt ook geen kleine slok.'

'Ik ben meer gewend.'

'Heb je misschien ook sigaretten?'

'Toe maar, heb je zelf helemaal niks?' Hij hield haar zijn pakje voor.

'Nee, vind je dat erg?'

'Ik vind alles best.' Hij gaf haar vuur en nam er zelf ook een. 'Ik vind alles best.'

'Je vindt het toch ook echt niet erg dat ik bij je ben komen zitten hè. Ik zag je zitten vanaf de straat en ik dacht dat jij misschien wel wat gezelschap kon gebruiken. Ik wel in ieder geval. Thuis is het niet om uit te houden. Mijn ouders zijn weer bezig en als ze eenmaal op dreef zijn, kunnen ze de hele nacht doorgaan. Ik ben het raam uit geklommen. Daar merken ze toch niks van. Ze maken zelf veel te veel lawaai en mijn moeder maar zeggen: "Stil, denk toch om de kinderen", om het daarna weer op een schreeuwen te zetten. Mag ik nog een slok?'

'De fles staat er voor.'

'Lekker.' Dit keer nam ze een kleinere slok en die beviel stukken beter. 'Ja, lekker.' Ze keek voor zich uit. 'Zie je, daar zwemt een eend met jongen.' Op een afstandje dreven drie beesten in het water. Een ging er voorop, de twee anderen waren half zo groot en bleven in de buurt. 'Ze heeft er nog maar twee. In het begin had ze er vast veel meer, een stuk of zeven acht, misschien wel tien. Twee heeft ze er over. Dat lijkt me best erg. Je wilt al je kinderen beschermen maar die zwemmen alle kanten op en je kunt niet overal tegelijk zijn. Buiten je bereik verdwijnt er steeds weer een onder water. Dat is toch zielig.'

Even staaarde hij naar de watervogels en toen begon hij zijn verhaal. 'Ik zat eens in een park en daar was ook een moeder met kleintjes. Ze had er nog een boel en ze waren nog echt klein. In dezelfde vijver zwommen nog meer kleine eendjes maar die hadden geen moeder. Misschien was ze doodgebeten door een hond toen ze haar kroost wilde verdedigen. De beestjes waren angstig en bleven heel dicht bij elkaar. Ze waren ook niet voor niets bang want in een boom zat een kraai en

die maakte duikvluchten. Hij lustte wel zo'n eendenboutje. Steeds als hij aan kwam vliegen, doken de eendjes onder water en moest hij met een lege snavel terug naar zijn tak. Maar de moedereend werd zenuwachtig van die zwarte vogel en ze ging er achteraan, furieus was ze en na de derde aanval koos de kraai het hazenpad. Ik dacht dat het toen misschien allemaal nog goed zou komen. Tante zou een beetje op de eenzame eendjes letten en ze misschien zelfs adopteren. Niets was minder waar. Toen ze de kraai had verdreven, opende ze zelf de jacht op hen. Weer doken die beestjes onder en een paar keer waren ze haar te snel af maar uiteindelijk kreeg ze er toch een te pakken en die was er geweest. Toen ben ik maar weggegaan.'

'Waarom zou ze dat gedaan hebben?'

'Ik denk dat ze niet op allebei de gezinnen wilde passen. Haar eigen nageslacht was het belangrijkste en zo'n troepje eenden zonder moeder trekt natuurlijk allerlei beesten aan die er wel eentje lusten, zoals de kraai. Ook haar kinderen lopen dan gevaar.'

'Zoiets zal het zijn geweest.' Ze doofde haar sigaret op het steen van de kade en wierp de peuk in het water. 'Wat moeten die beestjes een angstig leven hebben gehad.'

'Dat hadden ze. Meerkoeten verdedigen hun kinderen met z'n tweeën. Die beesten zijn heel fel. Ik kwam eens wat te dicht in de buurt en toen ging zo'n beestje me toch heftig tegen me te keer! Dat is een heel grappig gezicht. Zo'n klein zwart bolletje dat zich zo groot mogelijk maakt en met zijn poten op het water zoveel mogelijk lawaai produceert. Dan ga je maar weg om het beest het idee te geven dat hij je verdreven heeft.'

'Dan zijn dat dieren naar mijn hart. Je moet alles voor je kinderen over hebben, met z'n tweeën, vader en moeder. Volgens mij blijven mijn ouders voor ons bij elkaar. Dat kunnen ze eigenlijk beter niet doen. Ze maken ons helemaal geschift met hun geruzie.'

'Als ze je gek maken ga je toch op jezelf wonen.'

Ze keek hem aan, was even stil. 'Op mezelf wonen.'

'Dan zijn al je problemen opgelost. Geen geruzie meer om je heen en misschien dringt het dan tot je ouders door dat ze op deze manier iets grondig aan het kapot maken zijn.'

'Op mezelf wonen. Dat is nog niet eens zo'n slecht idee. Denk je dat ik dat moet doen?'

'Het is een oplossing. Je kunt ook in gezinstherapie gaan.'

'Met mijn vader en moeder zeker! Die laten niks heel van de therapeut. Op mezelf wonen...'

'Als het thuis niet meer te harden is moet je zelf een leven opbouwen.'

'Maar dan moet ik natuurlijk wel ineens overal zelf voor zorgen. Dat is misschien moeilijk.

Maar aan de andere kant heeft het wel wat. Mijn eigen spullen in mijn eigen kamer en mijn eigen keuken, lekker klein en lekker knus. Mijn eigen was doen en alleen mijn eigen bed opmaken. Mijn eigen eten koken en het zelf opeten. Dat lijkt me wel wat. Het is altijd beter dan nu. Woon jij alleen?'

'Ik woon alleen.'

'Je bent niet getrouwd of zo.'

'Nee. Ik heb ooit samengewoond maar dat is verkeerd gelopen. Ik vroeg haar eens of ze zich nog over me verwonderde. Of ze zich nog wel eens verbaasde over wie ik was en over wat ik uitvoerde. Of ze zich nog wel eens afvroeg waarom ik bij haar was. Ze antwoordde dat ze van me hield en dat ze me nam zoals ik was. Ze zei dat we bij elkaar hoorden. Toen ben ik begonnen met weggaan.'

'En nu woon je alleen.'

'Nu woon ik alleen.'

'Hoe bevalt dat?'

'Het gaat best. Ik hoef met niemand rekening te houden.'

'Ja, dat lijkt me ook geweldig. Met niemand rekening houden. Gewoon muziek op kunnen zetten zonder dat een zusje of een moeder een keel op zet, zelf uitmaken wat en wanneer je gaat eten, zelf uitzoeken wanneer je naar bed gaat, niemand zit er op het toilet als je nodig moet en je hoeft er niet af te komen omdat iemand anders nodig moet.' Ze lachte. 'Ja, het lijkt me heerlijk.' Ze nam nog een slok en hij nam de fles van haar over. 'Mag ik nog een sigaret?' Ze rookten. 'Ik denk dat het goed voor me zou zijn. Maar we zijn steeds maar aan het praten over mijn problemen. Dat vindt je toch niet vervelend hè?'

'Nee hoor.'

'Ik zeur altijd maar raak. Ik kan soms zo zeuren. Ik vertel alles wat me dwars zit. Soms vinden mensen dat niet leuk. Mijn vriendinnen worden soms gek van me. Als je het niet leuk vindt, dan zeg je het maar hoor. Ik zal niet beledigd zijn.'

'Ik vind het niet erg, ik vind het wel prettig om te luisteren.'

'Maar ik vind luisteren ook fijn. Vertel jij eens iets over jezelf!'

'Iets over mezelf.' Hij dacht na. 'Een paar dagen geleden kwam ik tussen mijn spullen een knuffelbeest uit mijn vroegste jeugd tegen. Ik zag hoe gehavend het was. De neus hing er los bij, een oog was weg. Maar dat was vroeger allemaal al, daar wist ik van. Ik zag ook dat hij er voor zijn leeftijd nog best goed uitzag. Ik pakte het, bekeek het, inspecteerde en toen merkte ik ineens dat de motten aan zijn oren hadden gevreten. Aan de binnenkant ervan zat een bepaalde stof en die was nu bijna helemaal weg, er waren alleen maar korreltjes en geen enkele larve om mijn woede op te koelen. Ik had er graag een doodgedrukt.'

'Goh, ik heb helemaal geen knuffelbeesten meer. Een tijd geleden heb ik ze allemaal weggegooid. Jammer eigenlijk. Mijn moeder zei nog dat ik er spijt van zou krijgen. Ik geloofde haar niet maar nu krijgt ze toch gelijk.'

'Misschien heeft je moeder er wel stiekem een paar uit de vuilnisbak gevestigd en bewaard. Alle moeders zijn daartoe in staat. Dat is een bewezen feit.'

'Ik zal het eens vragen.'

'Nee ik vraag het niet. Als ze ze niet heeft bewaard, geef ik haar alleen maar de kans me uit te lachen en te zeggen dat ze het me heeft gezegd.'

'Ook dat doen moeders.' Hij had moeite de woorden uit zijn mond te laten komen.

'Je praat al met dubbel geslagen tong. Dat klinkt wel grappig. Ik heb geloof ik heel wat in te halen.' Ze nam een flinke slok. 'Dit is echt heftig spul.' Voordat ze de fles overgaf, nam ze er nog een. 'Eigenlijk is dit een hele mooie plek zo 's nachts. Overdag ben ik hier wel eens geweest. Als de zon schijnt kun je hier heerlijk in het gras liggen maar nu is het ook mooi. Zo lekker rustig met dat water waar die lichten zo mooi in spiegelen en met dat riet en dat gras. Het ziet er hier mooi uit. Het voelt ook mooi, vind je niet?'

Hij knikte.

'Ik vind van wel. Ik denk dat ik dit uitroep tot mijn favoriete plekje. Ik wil hier in de buurt gaan wonen. Woon jij hier in de buurt?'

'Niet echt. Ik heb nogal een eind moeten lopen voordat ik hier terechtkwam.'

'Ik wil hier wel in de buurt wonen. Voor ik dan ga slapen ga ik hier even langs en dan kom ik helemaal tot rust en dan kan ik de volgende dag weer overal tegen.' Om deze gedachte te bezegelen nam ze nog maar een teug uit de fles.

'Eigenlijk is het best vreemd dat we hier zo zitten te praten. Ik ken je nog maar net maar ik heb het gevoel alsof ik alles tegen je kan zeggen. Dat is toch vreemd, of niet?' Ze keek hem aan van opzij.

Hij glimlachte. 'Ik weet niet of het vreemd is. Misschien wel, maar waarom zou het niet normaal zijn?'

'Ik heb het nog nooit meegemaakt. Het is vreemd. Ik ken je nauwelijks en je zegt ook niet veel en toch vertrouw ik je. Dat voelt wel goed. Ik voel me op mijn gemak. Voel jij je op je gemak?'

'Ik voel me steeds beter.' Hij nam een teug.

'Jij bent dronken. Geen wonder dat je je goed voelt. Geef mij ook nog eens wat.' Ze dronk. 'Ik weet zeker dat dit niet zo vaak voorkomt en daarom is het heel speciaal.'

Nu keek hij haar van opzij aan. Ze had halflang donkerblond haar, een vrij gewoon gezicht. Ze keek nu ernstig maar hij wist ondertussen dat ze kon lachen. Ze droeg een donkere trui met motief en een spijkerbroek. Haar vormen waren goed. 'Het is vast normaal speciaal, speciaal normaal. Het is wel leuk.'

'Wel leuk. Jij hebt natuurlijk al veel meer meegemaakt dan ik. Dan vind je de dingen niet meer zo speciaal en meer normaal. Ik zie het speciale er nog van in. Geloof me maar, het is heel bijzonder.'

'Als jij het zegt. Daarbij is dit voor mij de eerste keer dat ik 's nachts met een onbekend meisje zit te praten.'

'Echt? Goh. Zie je wel.'

'Nu zie ik het.'

'Nu zie je het. Weet je, de hele wereld draait nu om ons. Niet alleen de hele wereld, maar het hele heelal. Alles.' Ze keek omhoog en hij zag een verheerlijkte blik in haar ogen. Ze genoot. 'Er is zoveel ellende in de wereld en daarom zijn wij nu zo belangrijk. Wij maken dat weer een beetje goed. Wij zijn het allerbelangrijkst. Wij geven het leven zin.' Ze glimlachte. 'Ik ben blij dat ik nu even de wereld zin mag geven. Meestal heb ik ellende. Dat maakt het nu allemaal nog beter.' Ze strekte haar armen omhoog, bleef even zo zitten en toen gooide ze zich om zijn nek en zoende hem op zijn wang. 'Sorry, maar dat moest even gebeuren. Ik ben ineens ook zo blij.'

'Dat is helemaal niet erg, helemaal niet.' Hij lachte naar haar.

'Het is ook zo fijn. Het is een mooie nacht, een mooie plek, jij bent er en ik weet ineens wat ik wil gaan doen. Ik wil uit het leven dat ik nu heb. Ik ga dingen doen. Ik ga voor mezelf zorgen. Ik laat het gezeur gewoon achter me. Ik ben echt heel blij. Ben jij ook een beetje blij?'

'Ik vind het leuk dat je het zo leuk vindt, zeker en het is goed om iets te gaan doen. Je moet niet in een leven blijven hangen dat je niet leuk vindt. Te veel mensen doen dat al en waarom zou ook jij je nog eens bij hen aansluiten?'

'Precies, dat vind ik ook. Ik doe het niet meer. Ik ga een huisje zoeken. Ik ben er oud en wijs genoeg voor. Oud en wijs genoeg.' Haar benen die over de rand van de kade hadden gebungeld, vouwde ze weer onder zich en ze rechtte haar rug. 'Het is hier echt prachtig.' Weer keek ze omhoog. 'Zie je die sterren. Ik vind de sterren altijd zo mooi. Die puntjes licht in dat hele grote zwart. Sterren geven zo'n hoop.'

'Weet je dat je nooit mag ophouden er naar te kijken?'

'Hoezo?'

'Die sterren, daar ver weg, zijn heel erg groot. Grote uitbarstingen van warmte en licht zijn het. Die warmte gaat al snel verloren, maar dat licht, dat begint aan een lange reis. Miljoenen jaren is het onderweg en van die geweldige hoeveelheid licht komt er maar een heel klein bundeltje op aarde. Het licht dat de aarde mist, gaat nog eens miljoenen jaren verder, maar dat terzijde. Van al het licht dat op aarde valt, valt er maar een minuscuul bundeltje op mijn netvlies. Dat licht heeft

geluk, het heeft de reis niet voor niets gemaakt. Het licht dat precies naast mij valt heeft pech. Het dondert op de stenen. Het is te zwak om te weerkaatsen, het wordt opgeslorpt en het is weg. Het heeft de hele reis voor niets gemaakt. Er valt daar wel degelijk licht. Als ik er mijn ogen boven hou, zie ik de sterren nog steeds. Als ik naar de grond kijk, komt het licht in mijn haren, of als ik naar boven kijk maar ik sluit mijn ogen. Dat laatste is heel erg wreed. Miljoenen jaren heeft dat licht precies de goede richting gehad. Eindelijk gaat het op een oog vallen en dan is dat oog dicht. Het stoot de kop tegen de oogleden en het oog daaronder blijft nietsvermoedend van de schoonheid die het licht te bieden had. Eigenlijk mag je zelfs niet knipperen.'

Even keek ze hem aan. 'Goh. Zo heb ik er nog nooit over nagedacht. Als ik naar boven kijk zie ik de eindeloosheid. Ik voel me klein en die sterren zijn dat ook, ook al weet ik wel dat ze heel groot zijn. In dat grote zwart zijn ze toch klein. Dat zie ik en dan voel ik me niet alleen.'

Hij zuchtte. 'Dat vind ik mooi. Weet je hoe ik me vroeger die oneindigheid voorstelde? Ik zag het als donker dat voortsnelde in licht. Steeds maar verder en verder en het houdt nooit op. Een vreemde voorstelling. Donker kan niet voortsnelen, alleen licht snelt voort. Maar ik zag het zo en eigenlijk is het een prima beeld. Weet je hoe ik me spelen voorstelde? Op een meter van elkaar staan twee stokken in de grond en ertussen is een touw gespannen. Twee kinderen rennen lachend op en neer, ieder aan een andere kant van het touw. Raar hè? Ik heb dat spel nooit gespeeld en ik zou het niet eens leuk gevonden hebben, en toch stelde ik het me zo voor als ik het woord 'spelen' hoorde. 'Werken' had ook zo'n vreemd beeld, maar dat kan ik me niet meer herinneren.'

Weer keek ze hem een tijdje aan. Hij bood haar een sigaret. Ze nam en ze rookten.

'Blaas de rook naar de sterren,' zei hij terwijl hij uitademde.

'Daar komt het nooit.'

'Wie weet, over een hele tijd, een minuscuul rookdeeltje.'

Ze blies haar rook naar boven. 'Rook is ook mooi, als je er naar kijkt.'

'Misschien zelfs als je er niet naar kijkt.'

'Dan zie ik het toch niet. Het verandert steeds, het is nooit hetzelfde.'

'Nee, iedere rookwolk is weer anders. Ik als ervaren roker kan dit bevestigen. Ik heb nog

nooit een zelfde rookwolk uitgeblazen, hoewel, die van gisteren leek verdacht veel op een andere van vijf jaar geleden. Er was zeer zeker sprake van een frappante gelijkenis.'

Ze lachte en tikte hem op zijn been. 'Doe niet zo flauw, ik meen wat ik zeg.'

'Je hebt gelijk. Rook is leuk. Vanwege die rook rook ik ook. Nicotine kan me niks schelen. Ik vind het gewoon leuk om rook uit te blazen, er naar te kijken en ermee te spelen.'

'Ja?'

'Ja, roken is gewoon leuk.'

Even zaten ze stil bij elkaar om ten volle van hun rook te genieten, en van de omgeving en van het heelal. Terwijl haar peuk nog richting het water buitelde, sprak ze hem weer aan. 'Ik weet nog een andere plek.'

'Een andere plek?'

'Ja, het is er niet zoals hier. Spannender. Je mag er eigenlijk niet komen.'

'Spannender.'

'Ja. Het is even verderop. Er ligt een kraanboot. Daar kun je gewoon op en als je achter de kajuit zit, ziet niemand je.'

'Dan kunnen we daar wel naar toe gaan. Een kleine wandeling zal me goed doen. Ik word een beetje stijf van al dat zitten.'

'Kom.' Voordat hij het wist was ze al op de been. Hij had wat meer moeite met opstaan. Zijn benen waren inderdaad stijf en er was nog een tweede oorzaak waardoor het eerste staan hem moeilijk viel. Maar zij was al onderweg. Zijn blik, die nu nog slechts een graad of vijfentwintig omvatte, richtte hij op haar rug en op haar gezicht dat half omgekeerd op haar schouders naar hem was toegedraaid.

'Ja, ik kom.' Zijn eerste passen waggelde hij, maar al snel ging het vlotter. Hij liet zich naar voren vallen en zijn benen volgden. 'Ik kom, niet zo snel, rustig aan.'

'Je hebt een beetje moeite met lopen hè? Dat komt er nu van.'

'Ik weet het, ik weet het, wacht nou maar even.' Al snel haalde hij haar in en samen liepen ze naar de weg waar op dat moment een auto zijn lichtstralen op hen richtte. Het gemotoriseerde rijtuig

sloeg echter af en ze zagen hem optrekken, over een brug een kant uit snellen op een manier die een doel deed vermoeden. Grommend verdween hij uit het zicht.

'Eigenlijk moet je nu nog gaan zingen en lallen, dat doen dronken mensen nou eenmaal. Mijn vader doet dat bijna altijd. Ik schaam me dood als hij te veel op heeft.'

'Gelukkig ben ik je vader niet.'

'Nee, zeg dat wel. Dan zou ik hard wegrennen. Je kunt me toch niet bijhouden.'

'Als je gaat rennen, zou ik niet eens de moeite doen. Ben je belazerd. Ik ga daar een beetje hollen. Dat gaat mooi niet door.'

'Ach toe, doe dat eens.' Ze versnelde haar pas, zette het even op een lopen en ging op een meter of tien achteruit voor hem lopen. 'Kom maar, kom dan.'

Hij grijnsde vooruit. 'Dit is al moeilijk genoeg.' Om zijn woorden kracht bij te zetten liet hij zich opzij vallen en hervond met overdreven moeite zijn evenwicht. 'Zie je wel, ik kan nauwelijks lopen.'

Weer lachte ze en ze liet hem bijkomen, ging naast hem lopen. 'Ben je alcoholist?'

'Alcoholist? Nee, ik geloof van niet. Maar vraag dat nog maar een keer als ik nuchter ben, dan krijg je zeker een eerlijk antwoord.'

Lachen.

'Spot er maar mee, het is een drama.'

Lachen en tegels en keien gingen onder hen door. Beschoeide voeten deden rap hun werk. Aan de ene kant voelde hij balustraden en boten erachter aan hen voorbij glijden. Aan de andere kant waren het bomen, struiken en gras. Een brug gingen ze over. Daar steeg de weg even. Hij moest zich erop instellen. Hij klom, maar in het midden zat een knik, de weg ging omlaag en hij snelde vooruit, snelde verder.

'Je kunt dus toch hard lopen,' riep ze achter hem. 'Maar ga niet te ver want hier moeten we in.'

Hij draaide zich half om, keek, vond een pad. Langs een kade liep die weg, aan de andere kant stonden bomen op een rij. Een blauw bord markeerde het begin. Een bord met een dikke

verticale witte lijn die zijn einde vond in een rood blok. 'Deze weg? Goed, daar ga ik.' Hij veranderde van richting en liep weer naast haar.

'We komen er wel.'

'We komen er, zoveel is zeker.' Hij concentreerde zich nu op zijn lopen en even deden ze dat zwijgend. Hij verbrak het zwijgen. 'Mag ik jou eens iets vragen?'

'Ja.' Ze keek hem verwachtingsvol aan.

'Is een doodlopende weg nog een doodlopende weg als je met je rug tegen het doodgelopen eind aan staat?'

'Wat?'

'Is een doodlopende weg nog een doodlopende weg, als je...!' Ze onderbrak hem.

'Ik heb je wel verstaan, maar ik begrijp niks van wat je zegt.' Ze lachte. Ze lachte veel nu. Giebelen is misschien een beter woord. De alcohol was zich blijkbaar aan het nestelen in haar gestel.

'Nou, als je aan het eind van een doodlopende weg staat, is die al doodgelopen en dus niet meer doodlopend. Daarbij kun je alleen nog maar terug en aan die kant loopt de weg niet dood. Als je met je rug tegen het doodgelopen eind aan staat, ben je waarschijnlijk van plan terug te lopen. Wegen lopen trouwens niet. Of wel, ze lopen wel. Wegen lopen ergens naar toe, daar loopt een weg. Het is wel raar. Als wegen zouden lopen, zou je horendol worden van het zoeken. Dan valt er geen pijl meer op te trekken. Alle wegen lopen trouwens naar Rome. Behalve doodlopende wegen. Aan het eind daarvan moet je onherroepelijk omdraaien en dan lopen ze wel naar Rome. In Rome wordt het behoorlijk druk.'

Ze giebelde voort. 'Wat kraam jij een onzin uit. Hoe kom je daar bij. Hoe krijg je het verzonnen?'

'Ik zag het bord staan. We lopen nu op een doodlopende weg. Deze weg loopt op een eind.'

'Ik vind dat altijd iets griezeligs hebben. Niet de wegen zelf. Ik vind deze weg helemaal niet griezelig. Het is hier wel donker, maar jij bent er bij. Die uitdrukking vind ik griezelig. Het heeft iets engs, een doodlopende weg. Voor ons loopt deze trouwens niet dood. Voetgangers kunnen

gewoon verder. Auto's moeten terug.'

'Nou gelukkig voor ons. Wij lopen geen gevaar.'

Giebelen ging over in giechelen en weer terug.

'Wat lach je toch steeds?'

'Jij bent best raar. Waar denk je niet allemaal over na! Het is toch raar dat je over zulke dingen nadenkt.'

'Ach, je moet je toch ergens mee bezig houden.'

'Ik word een beetje dronken, mag ik de fles nog even?'

'Jazeker, dit is het beste middel tegen dronkenschap. Onfeilbaar is het. Wie niet dronken wil worden, neme twee grote slokken van het goedje uit deze fles en nuchter zal zij zijn. Alsjeblieft. Probeer!'

'Gek!'

'Gevaarlijke gek mag ik wel zeggen.'

'Ja? Ben jij gevaarlijk?'

Hij trok een gevaarlijk gezicht tegen haar, maar hij werkte alleen nog maar op haar lachspieren.

'Je bent een mafkees. Weet je dat ik eigenlijk nog nooit echt dronken ben geweest. Wel eens een beetje aangeschoten, maar nooit echt dronken.'

'Laat er verandering in komen, en wel nu.'

'Ik ben bezig, rustig maar. Hier is het trouwens.'

Aan de kade lag een log, donker gevaarte. Het was breed en rechthoekig, lag met een korte kant aan de wal. De vorm van een boot was er met moeite in te herkennen. Er stond een kleine kajuit op, iets uit het midden richting kade. Daarbovenuit stak een constructie van metalen balken schuin, donker en puntig omhoog. Hij volgde het wijzen maar kwam uit bij niets.

'Hier moeten we op,' zei ze terwijl ze wees.

'Als het moet, dan moet het.' Hij liep naar de kant, mat de afstand tussen wal en schip, beoordeelde die en stapte. De stap maakte een metalig, dof geluid. Het galmde. Een klein beetje,

heel licht en bijna niet te voelen begon de boot te schommelen, maar voordat hij het opmerkte was hij er al aan gewend. Ze volgde hem met een sprong. Meer geluid klonk.

'Zullen we daar gaan zitten?' Ze wees naar de kajuit en hij wist dat ze erachter bedoelde.

'Ik moet eerst even op onderzoek uit.' Hij liep over het vaartuig. Het was aan de kant vastgemaakt met zware kabels. Het dek bestond uit metalen platen met een ruitmotief. Het hutje, bijna in het midden, was dicht en op slot. De ramen waren gebarricadeerd met metalen platen van hetzelfde soort als waar het dek van was gemaakt. In de kraan liep een kabel. Ergens ontdekte hij een katrol, een haak. Dat was alvast iets. Hij liep naar de uiterste punt van het gevaarte en keek uit over het water. Lichten, een fabriek, twee schoorstenen, hekken, bomen, alles was rustig en sereen. De lichten weerspiegelden in een flikkerende streep op het water. Steeds was het anders, steeds hetzelfde. De spiegelingen bewogen mee toen hij zich in beweging zette. Hij keek om. Ze zat al en keek naar hem. Hij draaide zich. 'Het is hier inderdaad anders, maar ook leuk. Ik hou wel van dit soort plekjes.'

'Ik wist wel dat het je zou bevallen.' Ze straalde en hij liep op haar toe, deed zijn jas uit en zakte naast haar tegen de hut. Toen hij eindelijk zat, nam hij nog maar een slok en waarom ook niet, een sigaret. Zij deed mee.

'Ik kan er maar niet over ophouden,' zei ze na een kleine stilte, 'maar het is zo vredig 's nachts. Helemaal niet zo hectisch en onrustig als overdag. Overdag rijden overal auto's, zijn er overal mensen die praten en tegen elkaar schreeuwen. Ik denk dat ik maar 's nachts ga leven en overdag ga slapen. Vind je dat geen goed idee?'

'Juist vanwege al dat geschreeuw is het zo moeilijk om overdag te slapen. Het is ook zo warm dan. Ik hou niet van die warmte als ik in bed lig.'

'Het heeft misschien nadelen, maar 's nachts leven is toch wel goed.'

'Je moet gewoon wat minder slapen.'

'Jij slaapt zeker niet veel?'

'Ik ga niet vroeg naar bed. Ik kan niet zo goed slapen. Heb ik nooit gekund. Ik moet mezelf uitputten. Daarom ben ik 's nachts vaak op straat. Thuis heb ik het na een tijdje wel gezien. Buiten is

het steeds anders.'

'Dan maak je natuurlijk best veel mee.'

'Dat valt wel mee. Er gebeurt na twee uur niet zo veel meer en ik ga naar de plekken waar het rustig is, zoals hier.'

'Je hebt vast wel eens iets meegemaakt.'

'Och...'

'Vertel!'

Even dacht hij na. 'Ik liep ergens. 's Avonds, 's nachts, zoals nu en ik moest plassen. Ik zocht een mooie donkere plaats uit en deed wat ik doen moest. Toen ik daarna weg wilde lopen, kwam er een trein langs en liet ik demonstratief mijn piemel wapperen. Een provocerend gebaar. Maar heeft iemand het gezien? "Neen" roepen wij allen in koor, het was donker, niemand was geïnteresseerd, het had niets om het lijf. Alleen ik zelf kon me stoer vinden, maar ik vond mezelf belachelijk.'

'Mannen, die hebben het maar makkelijk, die kunnen zomaar tegen een boom gaan staan plassen. Hebben ze trouwens iets gemist, die treinreizigers?'

'Gemist? Nee, ik denk van niet. Iedereen zal er ooit wel een gezien hebben en als je er een gezien hebt, heb je ze allemaal gezien. Gemist hebben ze niks.'

'Nou, ik zou het je wel willen zien doen.'

'Jij wilt het wel zien.' Hij lachte kort. 'Zo meteen ga ik in het water plassen. Als ik daarmee klaar ben, wil ik wel even naar je zwaaien.'

'Goed.'

Even was het stil.

'Ik kan het nu meteen wel even doen, dan hebben we dat ook gelijk gehad en ben ik in een moeite door van mijn water af.' Log kwam hij overeind, moest zich even vasthouden om aan het staan te wennen, zwalkte naar de rand van de boot en haalde zijn penis te voorschijn. Een dikke straal raakte het water en maakte een haast oorverdovend klaterend geluid. Achter hem hoorde hij haar lachen, voor hem zag hij kringen groter worden. Hij zag een eend wegzwemmen en een vis kwam even boven. Zijn blaas leegde zich gestaag. De druk ging er af, de straal kwam minder ver.

Twee, drie maal kon hij de kracht laten opleven en toen was het voorbij. Hij schudde af, draaide zich langzaam om en zwaaide, voelde nog vocht op zijn handen komen. Hij zag haar zitten, haar hoofd in haar nek, ze schaterde, haar borsten gingen op en neer, haar been omhoog en weer terug. De show was voorbij en hij stopte zijn lid weer in zijn broek die hij dichtknoopte terwijl hij terugliep naar zijn plaats. 'Heb je ervan genoten?', vroeg hij, toen hij zich liet vallen om de zittende houding weer aan te nemen.

'Ja, het was prachtig.'

'Prachtig zelfs. Je bent niet vies van vleierij.'

'Ik ben nergens vies van.'

'Dat zal wel niet.'

'Mag ik de laatste slok?' Ze hield hem de fles voor. Er zat nog maar weinig in.

'Ja hoor, ga je gang.' Zijn hele lichaam en belevingswereld werden al gecontroleerd door de drank. Hij zag alleen nog wat precies voor hem was. Alles drong pas laat tot hem door, zijn reacties waren snel, lomp en zonder nadenken. Hij moest een beetje in beweging blijven.

De fles gooide ze richting het water. Nipt miste hij de rand van de boot en een plons klonk op. Die plons moest hij maar op zijn woord geloven, want zelf had hij de duik van de fles niet gezien. Dat vond hij jammer. Ze leunde weer achterover en keek hem wazig aan. 'Ik geloof dat ik een beetje dronken ben. Mag ik tegen je schouder aan leunen?'

'Ja natuurlijk.' Hij ging er voor zitten en zij legde haar hoofd tegen zijn hals. Ze sloot haar ogen, maar deed ze direct weer open.

'Ik moet mijn ogen niet dicht doen, dan krijg ik een raar gevoel in mijn buik.'

Hij lachte. 'Dat is een bekend verschijnsel.' Om zijn eigen hoofd te laten bewegen bekeek hij haar van boven. Het haar met lichte krullen, het stukje hals, de schouder, een borst onder een trui, de benen strak ingepakt in blauwe stof. Ze bewoog. Ze legde een hand op zijn borst, vlak voor haar gezicht. Zo bleef ze zitten, de ogen geopend en in de verte starend. Zijn linkerarm zat opgesloten, kon niet bewegen. Voorzichtig, om haar houding niet te verstoren, bevrijdde hij hem, wreef even over zijn hoofd, legde de hand in zijn nek, maar liet hem daarna rusten op haar schouder. Ze

verschoof haar hoofd naar het linksmidden van zijn borst. 'Ik hoor je hart.' 'Gelukkig.' 'Ja, anders zou je dood zijn. Het gaat heel regelmatig.' Ze deed het na. 'Boem, boem boem, boem boem, boem boem, boem boem, boem boem. Zo heb ik er nog nooit naar geluisterd.' Even zat ze adem- en bewegingloos. Ze luisterde. Toen ging ze met haar hoofd weer terug naar zijn hals en wreef met haar hand over zijn borst. 'Het is fijn om zo te zitten.' Hij antwoordde niet. Ze keek naar hem, hij keek terug. Weer legde ze haar hoofd neer. 'Het is fijn om zo te zitten.' Hij streelde haar schouder, haar nek, legde zijn hand op haar haren. Ze bewoog haar hoofd in zijn palm. Ze zuchtte, ze sloot haar ogen, even bleven die dicht, ze genoot. 'Ik zou altijd wel zo willen blijven zitten.' Hij antwoordde niet. Hij streelde haar zacht, keek naar haar met grote ogen die zo veel mogelijk wilden zien omdat ze bijna niets opvingen. Ze keek naar hem, hij keek terug. Haar neus verdween in zijn nek, streelde de huid, de kaak, ze drukte er een zoen op. Haar hand voor zijn borst ging op avontuur naar zijn schouder, zijn hals, zijn gezicht, terug naar zijn borst, zijn nek. Ze zoende hem nog een keer. Hij bleef zitten zoals hij zat. Haar hoofd kwam weer tot rust maar haar hand bleef bewegen, bewegen over zijn borst en kriebelen in zijn hals, plukken aan zijn shirt, strijken over zijn stoppelbaard.

'Vertel me nog eens een verhaal,' vroeg ze nadat ze een tijdje alleen maar adem hadden gehaald.

'Een verhaal...' Hij zoekt in zijn beneveld brein. 'Een verhaal... Op een nacht liep ik door de stad. Ik was nogal in een schichtige bui en had het niet zo op luidruchtige groepjes en eenzame wandelaars. Iedereen kon het op mij voorzien hebben maar niemand besteedde aandacht aan mijn persoon. Totdat een ruige jongen met een pet en een kale kop mijn pad kruiste. Die draaide zich meteen naar mij. Ik schrok, maar liet niets merken en hij begon te praten, te tieren en te schelden. Niet op mij, maar op een jongen die hem in een café op zijn neus had geslagen. Die neus was al behoorlijk dik en van mij wilde hij horen hoe schandalig het was dat iemand hem had gestompt, dat zijn neus waarschijnlijk niet gebroken was en hij wilde zijn verontwaardiging spuien. Ook vroeg hij of ik mee naar de politie wou gaan, als getuige. Ik durfde geen nee te zeggen, ik ging mee, maar gelukkig is het niet zo ver gekomen dat ik een verklaring af moest leggen. De agent die ons

aanhoorde, raadde de jongen aan eerst naar het ziekenhuis te gaan om te laten controleren of die neus gebroken was. Daarna kon hij terugkomen. De jongen gaf toe en wij verlieten het gebouw. Maar buiten gekomen begon die gast weer te tieren. "Wat denken ze wel, eerst naar het ziekenhuis zeker, en dan is die klootzak al lang weg. Dan vinden we hem nooit meer. Ik ga naar m'n neef, die heeft een pistool. Ik schiet hem voor zijn hoofd, nee, eerst in zijn knieën, zodat hij niet weg kan lopen en dan ga ik voor hem staan en ik schiet zijn hersens uit zijn kop." Hij vroeg of ik meeliep en zijn verhalen werden steeds fantastischer. "Ik ga boven de deur zitten met een stoeptegels en als die lul dan de deur uit komt, dan laat ik die op zijn teringkop vallen. Dat overleeft hij niet, of wel?" Ik gaf hem weer braaf gelijk. "Nee, dat overleeft hij niet. Dan druipen zijn hersens in zijn broekspijpen." Daar was hij tevreden mee. "In zijn broekspijpen, precies, de vuile klootzak, precies wat hij verdient", enzovoort enzovoort en wij lopen maar verder. We komen in een buurt die ik niet zo goed ken en hij vertelt me dat het een slechte buurt is, dat je er op je hoede moet zijn, dat er gevaarlijke mensen wonen, we gaan naar zijn neef. We slaan een paar hoeken om, komen in stille straatjes, er is niemand op straat en we zijn in een slechte buurt. Dan zijn we er. Die jongen gooit steentjes tegen een raam, nog meer steentjes, hij blijft aan de gang en het raam wordt geopend. Een donkere gedaante verschijnt. Over het gezicht stel ik mij een groot litteken voor, tatoeages op zijn arm en een pistool onder zijn kussen. "Wat moet je", klinkt het. Mijn jongen antwoordt. "Ik ben het. Laat ons even binnen." "Weet je wel hoe laat het is?" Morgen moet hij natuurlijk weer vroeg snode plannen smeden en nu is hij in een slechte bui. "Laat ons nou binnen!" "Even dan." Het hoofd gaat naar binnen. Ik kan niet meer weg. We gaan naar de voordeur. Die wordt opgedaan en dan verschijnt er een jongen op blote voeten, in een trainingsbroek en een T-shirt. Hij staat met zijn armen over elkaar op de drempel, hij heeft het koud en een aardig gezicht. "Wat is er nou?" "Ik heb gevochten. Laat ons er nou even in." Na lang aarzelen mogen we binnen, maar we moeten stil zijn want de ouders slapen. Boven op zijn kamer zit zijn vriendin. Ze laten de jongen zijn verhaal doen en binnen de kortste keren hebben ze het helemaal gerelativeerd. Ze vragen wat hij gedaan heeft. Iets over Joden gezegd. Dat moet hij ook niet doen in een links café, dan vraagt hij om moeilijkheden, dat is een beetje dom van hem. De jongen wordt rustig. We praten nog even door en

worden het huis weer uitgewerkt. We nemen afscheid en gaan ieder ons weegs.' Hij houdt zijn mond.

'Je had je dus helemaal voor niets druk gemaakt.'

'Helemaal voor niks.'

Hij voelde haar glimlachen en haar hand weer over zijn borst gaan. Hij voelde haar lichaam steviger tegen het zijne, haar hoofd rolde in zijn schouderholte, haar wang schuurde over de stof van zijn shirt, haar haren langs zijn kaak. Een hand voelde hij onder zijn kleren op de blote huid. Hij streelde haar in de nek, zijn hand liet hij dwalen over haar rug. Haar hoofd richtte zich langzaam op. Haar voorhoofd kwam tegen zijn kin, haar ogen, haar neus, haar mond, verder omhoog ging het. Hij draaide zijn gezicht naar haar toe. Lip ontmoette lip, lip werd tussen lippen genomen, droog nog, teder en zacht, ogen gesloten, het lichaam stil, een spel op de vierkante centimeter. Een tong kwam er zachtjes bij om het spel te versterken, een tweede, vocht en dieper en heftiger gingen die twee verder, armen werden om lichamen geslagen, stevig werd vastgegrepen, heviger werd gestreeld, tong ontmoette tanden, verhemelte, speelde rond een soortgenoot. Lichamen richtten zich op om beter bij plaatsen te kunnen komen die eerder buiten bereik hadden gelegen. Ruggen werden in hun geheel betast onder kleren, schouders, terug naar rug. De twee lichamen drukten zich tegen elkaar, lippen maakten een kleine excursie naar wangen, maar kwamen al snel terug bij elkaar. Extatisch strelen begon weer, rug, schouders, rug, rug, zij, rug, schouders, rug, zij, buik, zij, rug, schouders, arm, zij, buik, borst. Overal voelden vingers een onbekend lichaam. B.H. werd losgemaakt, borsten bevoeld, bedekt met handen, tepels stonden stijf overeind. Zijn shirt werd uitgetrokken, handen hadden vrij spel, waren gretig, alles werd betast en bevoeld, ontmoetten broek, stugge, stevige stof, werden er nog door afgeschrikt, gingen terug naar zachte huid, maar kwamen terug. Ook haar trui ging uit. Haar borsten lichtten op in het zwakke licht, werden gestreeld, tegen een lichaam gedrukt. De lichamen werden warmer, steeds warmer, de lippen roder, andere tekenen waren aanwezig, maar nog bedekt. De knoop van haar broek ging los, de rits omlaag, haar buik omvat door een hand, die vervolgens naar achter ging, onder haar broek en ook even onder haar slipje. Diep werd adem gehaald, ogen waren nauwelijks nodig. Ook zijn knoop ging los, nog een knoop, een hand

ontmoette iets, waar ze nog niet op was voorbereid, snel ging de hand naar achter, naar de onderkant van de rug. Haar hele billen werden bevoeld, heen en weer, adem in, adem in, naar voren tussen de benen, daar is het vochtig, klam, nauwelijks bewegen de lichamen, totdat de buik weer wordt betast, dan gaan ze te keer. Zijn resterende knopen worden losgemaakt, onderbroek opgelicht, het stijve lid komt eruit, wordt verkend. Met veel moeite wordt haar broek naar de enkels gesjord, haar slipje gaat mee, schoenen gaan te moeilijk, mogen blijven zitten. Warme huid op koel metaal, ook zijn broek gaat naar de knieën. Nat en stijf worden nieuwsgierig betast, worden door een hand bij elkaar gebracht. Bij elkaar, hij voelt zich in haar glijden, weerstand moet overwonnen worden, maar dan sluit ze zich om hem heen. Hij heeft zijn ogen gesloten maar hij voelt hoe ze zich aan hem vastklampt, hij hoort hoe ze steunt. Langzaam gaat hij op en neer, zoveel mogelijk genot wil hij eruit peuren. Sensatie voelt hij, wordt te veel, hij moet sneller, sneller, ze heeft hem nu in een stevige greep, ze kreunt, ze gilt, hij weet niet of het van plezier is, van angst, of van pijn, hij versnelt, moet sneller, sneller totdat hij niet meer kan houden en zich leeg voelt lopen. Op dat moment voelt hij ook een vlaag van misselijkheid over zich komen. Hij kan zich nog net van haar afduwen waardoor de golf braaksel naast haar op het dek terechtkomt. Ze schieten van elkaar los. Hij staat op, strompelt zijn broek optrekkend naar de rand. Daar kotst hij verder, twee, drie keer, dan komt zijn maag weer tot rust. Hij kwijlt nog wat na. Hij voelt een hand op zijn bil, op zijn rug. 'Gaat het?', wordt er gevraagd. Hij kijkt op, ziet het meisje, kijkt haar even verwaasd aan, laat een boer. 'Nee.' 'Wat zeg je?', vraagt ze. 'Nee,' zegt hij duidelijker. 'Gaat het niet?' 'Nee.' Hij roept het nu bijna. 'Je voelt je niet goed?' Hij duwt haar weg. 'Nee, ik wil niet, ik wil niet.' Hij staat op, kijkt om zich heen. Terwijl hij zijn broek dichtknoopt, ziet hij zijn shirt liggen, zijn jas, raapt ze op. 'Ik wil niet', zegt hij zo duidelijk mogelijk tegen het verbijsterde gezicht onder hem. 'Ik wil niet.' Dan loopt hij weg, springt van de boot, hoort haar roepen, zet het op een lopen, hoort haar schreeuwen, loopt nog harder, weet niet waar hij loopt, kan niet kijken en lopen tegelijk, moet ook al luisteren en zijn shirt aantrekken. Hij hoort haar achter zich, hoort haar huilen, hij loopt harder, slaat hoeken om, loopt haar zoek, weet niet hoe lang hij loopt, totdat hij merkt dat hij haar al een tijd niet heeft gehoord. Dan zoekt hij naar een plaats om zich te verbergen, waar hij uit het zicht weer op adem

kan komen, ziet bosjes, gaat ertussen op de grond zitten, is duizelig, trilt over zijn hele lichaam van de inspanning, is misselijk, maar kan niet braken. Op straat hoort hij niets. Hij is haar kwijt. Langzaam komt hij weer tot rust, heeft er lang voor nodig, lange tijd waarin hij aan niets denkt. Misschien laat hij wat beelden voorbij komen, maar hij plaatst ze niet in een verhaal dat hij zou kunnen begrijpen of dat een emotie bij hem op zou kunnen roepen. Hij zit alleen maar. Als zijn adem weer helemaal tot regelmaat is gekomen, rookt hij een sigaret. Zijn hart klopt nog steeds in zijn keel maar meer zorgen maakt hij zich over de rook boven zijn schuilplaats. Niemand komt langs. Hij komt overeind. Loopt weer, loopt verder of terug, hij weet het niet, loopt weer langs huizen, bomen en struiken, over tegels, keien en stoepranden, asfalt en beton, door perken en over grasvelden, maar niet veel merkt hij op. Hij loopt en loopt en stopt pas als de weg ophoudt aan het water. Verbaasd kijkt hij op. Aan de overkant rijst een ophaalbrug omhoog. Hier kan men niet verder. Hier zal hij moeten blijven staan. Hij staat en staat. Er komen beelden voorbij. Hij heeft iets gedaan. Hij schudt zijn hoofd, wil de muizenissen eruit trillen maar ze achtervolgen hem. Hij krijgt behoefte aan schreeuwen, aan hard schreeuwen. Hij pakt zijn sigaretten, zoekt ook even naar zijn aansteker. Hij grijpt in het pakje, voelt niets. Hij kijkt erin. Het is leeg. Even staart hij ernaar, dan verfrommelt hij het en gooit het met kracht in het water. Hij wil schreeuwen. De weerstand brokkelt af en verpulvert.

Alle onderdrukkingsmechanismen, door de drank aangetast, falen wederom. Een kreet borrelt omhoog uit zijn keel. Hij schreeuwt. Het geluid botst op het grote zwarte vlak van de openstaande brug en komt meespelen met de volgende uithaal, hij schreeuwt harder, hij schreeuwt, hij schreeuwt, hij schreeuwt hij schreeuwt hij schreeuwt schreeuwt schreeuwt

Twee paar handen pakten hem stevig bij zijn armen, hij zag blauw, hij zag petten, hij kromp ineen, probeerde zich los te rukken, maar hij had niet de kracht, er werd op hem ingepraat, hij werd vermaand, hij spartelde, hij kreeg een klap, nog een, nog een en hij gaf op.

Hijgend zakte hij door zijn knieën, liet zich hangen aan stevige armen. Er werd wat met een walkietalkie gepraat en toen drongen ze toch tot hem door.

'Kun je staan, sta eens op. Hé, ga eens staan!'

'Die is goed stuk.'

'Hij zal wel te veel gezopen hebben.'

'Het is te ruiken. Hé, wat denk je dat je hier aan het doen bent? Denk je dat je hier zomaar kunt gaan staan schreeuwen? Doe normaal! Er zijn nog meer mensen dan jij! Die mensen hier willen slapen. Die moeten morgen weer vroeg op! Wat ben jij asociaal zeg! Dat je je vol laat lopen is jouw zaak, maar val dan geen andere mensen lastig! Kijk niet zo wazig!' Weer voelde hij een hand in zijn gezicht. 'Sta eens recht!' Hij probeerde het.

'Zo, ben je weer wat bedaard, weer rustig, sta je weer op eigen benen? Was dat nou zo moeilijk?'

'Die gast is echt ver heen.'

Hij was moe. Hij luisterde niet meer. Hij realiseerde zich dat er naar zijn naam en adres werd gevraagd, maar hij was te moe om te antwoorden. Er werd nog meer tegen hem gepraat en tegen een vierde, ergens ver weg en tussen de agenten onderling. Vervolgens werd hij in een auto geduwd. Breeduit ging hij zitten, vlijde zijn hoofd tegen de leuning en sloot zijn ogen. Al gauw ontstond er een vertrouwd gebrom onder hem en geruststellende stemmen voor. Hij liet zich meevoeren. Hij knapte op van de rit. Het was goed dat hij er veel uit had gegoooid. Zijn blikveld werd ruimer en tegen de tijd dat hij de auto uit moest, kon hij weer op zijn benen staan, kon hij weer denken. Hij zag dat hij een politiebureau in werd geleid. Hij was hier al eens eerder geweest. Hij werd op een stoel gezet. Hij moest wachten en daarna verscheen er voor hem een gezicht, ontdaan van pet.

'Je kijkt al wat helderder uit je ogen.'

Hij knikte.

'Vertel me je naam eens.'

Hij zei zijn naam.

'Adres.'

Hij gaf het.

'Postcode.'

Het werd genoteerd en de gegevens werden gecontroleerd en coherent bevonden. De aandacht werd weer op hem gevestigd.

'Weet je waarom je hier bent?'

'Ik geloof dat ik buiten nogal wat lawaai stond te maken.' Hij keek naar de grond.

'Dat stond je zeker. Weet je waar je dat deed?'

'Nee niet precies. Ik ben niet zo bekend met dat deel van de stad. Ik heb zomaar wat gelopen en opeens was ik daar.'

'Weet je dat je heel dicht bij een aantal woonhuizen stond? En dat mensen rond deze tijd slapen?'

'Ja, dat weet ik wel.'

'Vertel me dan eens waarom je dat allemaal deed daarbuiten.'

Hij keek naar zijn schoenen, die zaten onder de modder. Wanneer had hij door de modder gelopen? 'Ik was een beetje in de war.'

'In de war? Ja, dat hebben we gemerkt, maar wat was er. Heeft je baas je ontslagen, heeft je vrouw je in de steek gelaten, of heb je gewoon aanleg om in de war te zijn?'

Hij keek de man aan. Het was geen onaardig gezicht. Jong nog, het was nog open, met een zweem autoriteit, op een vreemde manier uit de hoogte. Hij wilde best antwoorden. 'Je zou kunnen zeggen dat mijn vrouw me in de steek heeft gelaten.'

'Ah, kijk, dat is het dus. We wilden je al bijna in een dwangbuis naar een inrichting sturen. We dachten dat je ziek was in het hoofd.'

Hij lachte een beetje. 'Nee, zo erg is het nog niet. Ik heb alleen een beetje te veel gedronken.'

'Dat was te ruiken. En ook dat je al hebt lopen kotsen.'

Deze opmerking negeerde hij. 'Heb je misschien iets te roken voor me?' Hij ging wat overeind zitten, pakte de sigaret, stopte hem in zijn mond en daar werd hij direct aangestoken. Hij nam een trek en terwijl hij de rook uitblies, ging hij achterover zitten. Hij had weer iets om zich aan vast te houden. Hij zag dat de man tegenover hem naar hem keek. Even zaten ze zo bij elkaar.

'Je kunt in ieder geval een flinke boete tegemoet zien, weet je dat? Ordeverstoring, openbare

dronkenschap en je verdient het nog ook.' De man leunde achterover en de jongen rookte zijn sigaret. Was de persoon tegenover hem eigenlijk wel ouder dan hij?

'Zo te zien ben je weer terug in het land van de levenden. Als ik je nu laat lopen, wat ga je dan doen?'

'Dan ga ik naar huis. Slapen denk ik.'

'Eigenlijk zouden we je een nachtje moeten houden. Maar de nacht is nog maar zo kort en je woont hier niet zo heel ver vandaan. Kun je lopen of moeten we je brengen?'

'Ik kan wel lopen. En ik zal braaf zijn verder.'

De agent bleef even stil en keek bedenkelijk. 'Ik zal even overleggen met een collega', zei hij toen. 'Blijf even zitten.' De man stond op, liep met gerichte passen weg. De jongen die tegenover hem had gezeten en zitten bleef zag er uit alsof hij zich op zijn gemak voelde. Hij rookte zijn sigaret, tipte rustig de as in een asbak en doofde hem er ook zorgvuldig. Vervolgens vouwde hij zijn handen voor zijn borst en sloot de ogen. Het leek alsof hij sliep maar je zou ook kunnen denken dat hij aan het bidden was. Misschien zat hij alleen maar.

De agent kwam terug en de jongen schoot overeind. 'Je mag gaan. Maar bedenk goed dat we nu je naam hebben. Als je nog eens zoiets uithaalt, kom je er niet zo gemakkelijk van af. Je stond echt heel hard te schreeuwen. Heb je dat goed begrepen?'

'Ik heb het begrepen. Het zal niet meer voorkomen. Ik denk wel dat ik dat veilig kan zeggen.'

'Daar reken ik op. Je kunt gaan.'

De jongen stond op, langzaam, dacht dat hij nog iets moest zeggen, afscheid moest nemen. 'Nou, bedankt en tot ziens,' zei hij, omdat niets anders hem te binnen wou schieten.

'Welterusten en laat ik je niet meer zien.'

De jongen begon te lopen, maar na twee, drie passen aarzelde hij. Hij hield in, draaide zich om en liep nog even terug. 'Mag ik misschien nog een sigaret voor onderweg?'

Net als voorheen liep hij over straat, maar nu was hij niet meer alleen. De eerste tekenen van leven waren al te bespeuren. Een krantenjongen op zijn ronde, een man met halfdichte ogen en een hond, een voorbyscheurende auto en een fietser in pak met aktetas achterop, fluitende vogels. Hij

liep er tussendoor, zag het, verwonderde zich erover en verwonderde zich over zijn verwondering.

Op een brug hield hij halt, rookte hangend over de leuning zijn laatste sigaret. Voor hem is water, begrensd door een stenen kade met een balustrade. Een aantal fietsen zijn er aan vastgeketend. Er ligt een boot en er is veel groen. Bomen maken van de gracht een galerij, zwaar hangen ze erboven. Er is een blauwe lucht, doorschoten met witte lijnen, die alles overkoepelt. Naast de gracht ligt een weg. Er staan auto's en huizen, een brug is er. Daarbovenop staat een verlaten figuur te roken en zich te koesteren in de eerste zonnestralen. Een klodder spuug dwarrelt in het water. Nog een. Hij neemt een laatste trek en gooit de peuk erachteraan. Een bus dendert achter hem langs. Een fietser kijkt naar hem, kijkt nog eens om en vervolgt zijn weg. Een voetganger is in aantocht, maar voordat die hem kan bereiken draait hij zich om en loopt de loper tegemoet.

*

Gele vlekken was alles wat overbleef. Gele vlekken die in de donkere verte verdwenen. Ik bleef de binnenkant van mijn oogleden bestuderen, maar ook merkte ik dat ik met mijn benen over elkaar geslagen zat, mijn handen lagen in mijn schoot. Een prima houding was het. Mijn hoofd leunde comfortabel tegen een kussen. Tevreden voelde ik me. Geen spoor van woede of berouw was er in me achtergebleven. Die vertrouwde gevoelens zouden wel weer terugkomen, daar maakte ik me geen zorgen over. Nu genoot ik echter van het moment zoals ik kan genieten van vakantie, waar toch ook een eind aan komen moet. Zo zat ik een tijd, tot het langzaam tot me doordrong dat ik werd bespot. Toen ik dit eenmaal had opgemerkt, voelde ik het heel duidelijk. Het was milde, ongevaarlijke spot maar daarom een die me had kunnen kwetsen, ware het niet dat precies mijn woede nu afwezig was. Ook wist ik waar de spot vandaan kwam. De geest was terug. Een klein moment was ik in verwarring maar daar stapte ik rigoureuus overheen en trad hem vervolgens open en compleet tegemoet, zonder me te bekommeren om wat ik wist, niet wist en nooit te weten zou komen. Ik stond op, liep op hem af, stond bij hem en voelde zijn nabijheid. Mijn rust werd groter en

groter, ik zweefde, ik bewoog. We dansten. Eerst nog aarzelend en voorzichtig, op zoek naar elkaars ritme maar al snel wilder en gedurfder, alsof we al jaren elkaars partner waren. We walsten door de kamer. Rond en rond ging het, heen en weer op muziek die we beiden hoorden. Dansen deden we, op de vleugels van ons samenzijn en zonder dat er iets van afhing. We dansten en dansten, tot ik struikelde over een rondslingerend voorwerp. Ik probeerde me nog aan hem vast te klampen, maar daardoor viel ik des te harder, stootte mijn hoofd gemeen tegen de rand van de tafel en ik vloekte hartgrondig.